

Ғарыш қызметі саласындағы кәсіптік стандарттарды бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2014 жылғы 31 желтоқсандағы № 364 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 30 сәуірде № 10918 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2016 жылғы 3 наурыздағы № 251 бұйрығымен.

Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Инвестициялар және даму министрінің 03.03.2016 № 251 бұйрығымен.

2007 жылғы 15 мамырдағы Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 138-5-бабының 3-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. М ы н а л а р :

1) осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес «Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараттарын басқару» кәсіптік стандарты;

2) осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес «Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің деректерін қабылдау және өңдеу» кәсіптік стандарты;

3) осы бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес «Ғарыш аппараттары мен ғарыш жүйелерін жобалау» кәсіптік стандарты;

4) осы бұйрыққа 4-қосымшаға сәйкес «Жерүсті ғарыш инфрақұрылымын және зымырандық-ғарыштық техникасын пайдалану» кәсіптік стандарты
б е к і т і л с і н .

2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Аэроғарыш комитетіне (Т.А. Мұсабаев):

1) осы бұйрықтың заңнамада белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімдік баспа басылымдарында және «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесіне ресми жариялауға жіберуді;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің интернет-ресурсында және мемлекеттік органдардың интранет-порталында орналастырылуын;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік

тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы бұйрықтың 2-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларымен көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму вице-министрі Е.К. Сағадиевке жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Инвестициялар және даму
министрі
Ә. Исекешев

« К Е Л І С І Л Д І »

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау және
әлеуметтік даму министрі
Т. Дүйсенова

2015 ж. 30 наурыз

Қазақстан Республикасы
Инвестициялар және даму
министрінің
2014 жылғы 31 желтоқсандағы
№ 364 бұйрығына 1-қосымша

«Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарышаппараттарын басқару» кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараттарын басқару» кәсіби стандарты Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараттарын басқару бойынша кәсіптік қызмет саласындағы маманға, оның дағдыларына, біліктеріне және құзыреттеріне қойылатын біліктілік талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіби стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің нақты еңбек функцияларын сапалы орындауға дайындық дәрежесі;

2) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі параметрлеріне қарай сараланатын

қызметкердің дайындық деңгейіне және құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) ғарыш жүйесі – ғарыш кеңістігіндегі міндеттерді шешуге арналған функционалдық-өзара байланысты орбиталық және жерүсті техникалық құралдарының жиынтығы;

4) еңбек функциясы – бір немесе бірнеше еңбек процесі міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

5) еңбекті ғылыми ұйымдастыру – еңбекті ұйымдастыру саласында ғылыми және практикалық жетістіктерге негізделген еңбекті ұйымдастыруды жетілдіру процесі;

6) Жерді қашықтықтан зондтау – ғарыш кеңістігінен құрлық, мұхит және атмосфера элементтерінің өзіндік және шағылысқан сәулеленуін бақылау мен өлшеу арқылы Жер беті туралы ақпарат алу процесі;

7) Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесі – Жер беті және Жер беті құрылымы туралы кеңістіктік деректерді жинауға, жаратылыстық табиғи параметрлер мен құбылыстардың, табиғи ресурстардың, қоршаған ортаның, сондай-ақ антропогендік факторлар мен түзілімдердің сипаттамасын және уақытша құбылмалылығын сипаттауға арналған жүйе;

8) Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараттарын басқару – Жерді қашықтықтан зондтау үшін бағытталған ғарыштық ұшу аппараттарын пайдалану;

9) Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараты – ғарыш кеңістігін зерттеу және (немесе) пайдалану мақсатында ғарыш кеңістігіне шығаруға арналған техникалық құрылғы;

10) кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыреттілікке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

11) кәсіп – арнайы дайындық нәтижесінде игерілетін және білім туралы тиісті құжаттармен расталатын белгілі бір білімді, білікті және тәжірибелік дағдыларды талап ететін адамның еңбек қызметіндегі кәсіптерінің негізгі түрі;

12) кәсіптік топ – ортақ интеграциялық негізі бар (міндеті, объектісі, технологиялары, оның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) және еңбек функцияларының тұтас жиынтығынан және оларды орындауға қажетті құзыреттерден қалыптасқан саланың қызмет түрлерінің жиынтығы;

13) құзырет – қызметкердің еңбек қызметінде білімін, білігін және тәжірибесін қолдану қабілеті;

14) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы.

3. Осы кәсіби стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

- 1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;
- 2) БА – басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;
- 3) ЖҚЗ ҒЖ ҒА – Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараты.

2. Кәсіби стандарттың паспорты

4. Кәсіби стандарттың атауы: «Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараттарын басқару».

5. Кәсіби стандартты әзірлеу мақсаты: Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараттарын басқару бойынша кәсіптік қызмет саласындағы маманға, оның дағдыларына, біліктеріне және құзыреттіліктеріне қойылатын біліктілік талаптарды белгілеу.

6. Кәсіби стандарттың қысқаша сипаттамасы: ЖҚЗ ҒЖ ҒА басқару ЖҚЗ ҒЖ ҒА штаттық тәртіпте жұмыс істеуін қамтамасыз етуді қамтиды.

7. Негізгі топ: Физикалық және инженерлік қызмет бағыттары саласындағы біліктілік деңгейі орташа мамандар, табиғи және инженерлік ғылымдар саласының мамандары, ұйымдардың және олардың құрылымдық бөлімшелерінің (қызметтерінің) басшылары.

Кәсіптік топ: Электрондық есептеу машиналарына және әртүрлі компьютерлік құрылғыларға қызмет көрсету бойынша техниктер мен операторлар, физикалық және инженерлік қызмет бағыттары саласындағы біліктілік деңгейі орташа мамандар, инженерлер мен тектес кәсіптер мамандары, мамандандырылған (өндірістік-пайдалану) бөлімшелердің (қызметтердің) басшылары, ұйым басшылары.

3. Кәсіптер карточкасы

8. Кәсіптер тізбесі:

1) телекоммуникациялық жүйелер бойынша техник – СБШ бойынша 4-біліктілік деңгейі;

2) инженер – СБШ бойынша 5-біліктілік деңгейі;

3) техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер – СБШ бойынша 6-біліктілік деңгейі;

4) бас инженер (өзге де салаларда) – СБШ бойынша 7-біліктілік деңгейі;

5) бас конструктор – СБШ бойынша 8-біліктілік деңгейі.

Кәсіптер карточкалары осы кәсіби стандартқа қосымшада көрсетілген.

«Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің ғарыш аппараттарын

Кәсіптер карточкасы

«Телекоммуникациялық жүйелер бойынша техник» кәсібінің карточкасы	
Кәсіп коды	3114
Кәсіп атауы	Телекоммуникациялық жүйелер бойынша техник
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз, II санат, I санат
Кәсіби білім деңгейі	Техникалық және кәсіби білім, практикалық тәжірибе. Біліктілікті арт курстары (мүмкіндігінше).
Еңбек функциясы	<p>Б і л і к т е р і және дағды л</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттық практикалық тапсырмаларды оры 2. Қабылдап-тапсыру құрылғыларының жабдықтарын жөндеу/ қайта жө радиобайланыспен қамтамасыз 3. Сызбаларды, схемаларды, техникалық құжаттаманы оқып 4. Жалпы және арнайы мақсаттағы бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс . 5. Анықтамалық материалдарды қол, 6. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағды 7. Штаттан тыс жағдайда қызметтің практикалық және үлгілік дағды 8. Қойылған кәсіптік міндеттемелерді шешу үшін қажетті ақпаратты өз бет і з д е у . 9. Бағдарламалау, аппараттық-бағдарламалық қамтамасыз етуді жөндеу : қызмет көрсету дағдыларын мең 10. Жұмыс жағдайларын өз бетінше талдауды қажет ететін әртүрлі үл практикалық міндеттемелерді ш 11. Бағдарламалық қамтамасыз етудің және компьютерлік парктің шта жұмысын қамтамасыз 12. Телеметрияны және телекомандаларды қабылдау-тапсырудың шта процесін қамтамасыз ету.
Қабылдау-тапсыру құрылғыларына, сондай-ақ бағдарламалық қамтамасыз етудің және компьютерлік парктің қызмет көрсету және штаттық жұмысын қамтамасыз ету.	<p>Б і л і м і :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Р е с п у б л и к а с ы н ы ң 31 2. «Ғарыш жүйелерінің ұлттық операторларын, сондай-ақ олардың міндеттеу функцияларын айқындау туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 » 31 мамырдағы № 721 Қау л 3. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Респу бли Заңының 9-бабы 1-тармағының 20) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш » ұлттық операторының ғарыш түсірілімдерін жоспарлау, Жерді қашықты зондтау деректерін алу, өңдеу және тарату қағидал 4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Респу бли Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағи сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол,

	<p>қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешен құру және пайдалану (қолдану) қағидал:</p> <p>5. Радиотехника, электроника және телекоммуникация, есептеу техникасы бағдарламалық қамтамасыз ету, компьютерлік модельдеу саласындағы</p> <p>6. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материалдар, жұмыста орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиеттерінде, ж нұсқаулықтарында қолданылатын терминология, қызмет бағыты бойы қолданыстағы салалық стандарттар және техникалық тал</p> <p>7. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, эл қауіпсіздігінің негіз</p> <p>8. Қабылдап-тапсыру құрылғыларының әрекет ету қағида</p> <p>9. Бағдарламалаудың негіздері.</p>	
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	<p>Д е р б е с т і к .</p> <p>Т ә р т і п т і л і к .</p> <p>Ж а у а п к е р ш і л і к .</p> <p>Оқуға, жаңа білім, біліктер және дағдылар алуға қабілет</p> <p>Кәсіпорынның корпоративтік мәдениетіне ниет</p> <p>Командада жұмыс істеу.</p>	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	2149	Инженер
«Инженер» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	2149	
Кәсіп атауы	Инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5	
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз, II санат, I санат	
Кәсіби білім деңгейі	Техникалық және кәсіби білім, практикалық тәжірибе. Ортаданкейінгі практикалық тәжірибе. Жоғарыбілім. Біліктілікті арттыру курстары (мүмкінді).	
1-еңбек функциясы	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <p>1. Қойылған кәсіптік міндеттемелерді шешу үшін қажетті ақпаратты өз бе і з д е у .</p> <p>2. Түсірілімнің мүмкіндігін бағалау дағдыларын ме</p> <p>3. Қазіргі заманғы бағдарламалық құралдарды қол</p> <p>4. Ғарыш аппараттарының қашықтықтан зондау жоспарларын құру дағды</p> <p>5. Талдау нәтижелері бойынша ұсыныстар әзі</p> <p>6. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағды</p> <p>7. ЖҚЗ ҒЖ ҒА деректерін талдау негізінде практикалық міндеттемелерді ш</p>	
Түсірілімнің жүзеге асырылуын бағалау арқылы ЖҚЗ ҒЖ ҒА түсірілімдер жоспарын құру	<p>Б і л і м і :</p> <p>1. ЖҚЗ ҒЖ ҒА-ның миссиясын жоспарлау, ғарыш аппараттарын басы радиотехника, электроника және телекоммуникация, есептеу техникасы бағдарламалық қамтамасыз ету, математикалық және компьютерлік модел саласындағы білім</p> <p>2. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материалдар, жұмыста орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиеттерде, ж нұсқаулықтарында қолданылатын терминология, қызмет бағыты бойы қолданыстағы салалық стандарттар және техникалық тал</p> <p>3. Техникалық ағылшын тілін білу.</p>	
	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <p>1. Қойылған кәсіптік міндеттемелерді шешу үшін қажетті ақпаратты өз бе</p>	

<p>2-еңбек функциясы</p> <p>ЖҚЗ ҒЖ ҒА ұшуының динамикасын талдау</p>	<p>і з д е у .</p> <p>2. ЖҚЗ ҒЖ ҒА ұшу динамикасын талдау дағды</p> <p>3. Қазіргі заманғыбағдарламалық құралдарды қол</p> <p>4. Талдау нәтижелері бойынша ұсыныстар әзі</p> <p>5. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағды</p> <p>6. Технологиялық сипаттамасы бар тапсырмаларды ұйымдастыру және шеш</p> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. ЖҚЗ ҒЖ ҒА басқару, ЖҚЗ ҒЖ ҒА ұшу динамикасын талдау саласын б і л і м д е р .</p> <p>2. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материалдар, жұмыста орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиеттерде, ж нұсқаулықтарында қолданылатын терминология, қызмет бағыты бойы қолданыстағы салалық стандарттар және техникалық тал</p> <p>3. Техникалық ағылшын тілін білу.</p>	
<p>3-еңбек функциясы</p> <p>ЖҚЗ ҒЖ ҒА ұшуының штаттық тәртібін қамтамасыз ету</p>	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <p>1. Қойылған кәсіптік міндеттемелерді шешу үшін қажетті ақпаратты өз бе і з д е у .</p> <p>2. ЖҚЗ ҒЖ ҒА ұшуын басқару дағдыларын мең</p> <p>3. Қазіргі заманғыбағдарламалық құралдарды қол</p> <p>4. Талдау нәтижелері бойынша ұсыныстар әзі</p> <p>5. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағды</p> <p>6. Технологиялық сипаттамасы бар тапсырмаларды ұйымдастыру және шеш</p> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. ЖҚЗ ҒЖ ҒА басқару саласындағы білімдер, ЖҚЗ ҒЖ ҒА ұшу динамик т а л д а у .</p> <p>2. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материалдар, жұмыста орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиеттерде, ж нұсқаулықтарында қолданылатын терминология, қызмет бағыты бойы қолданыстағы салалық стандарттар және техникалық тал</p> <p>3. Техникалық ағылшын тілін білу.</p>	
<p>Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар</p>	<p>Д е р б е с т і к .</p> <p>Т ә р т і п т і л і к .</p> <p>Ж а у а п к е р ш і л і к .</p> <p>Оқуға, жаңа білім, біліктер және дағдылар алуға қабілет</p> <p>Кәсіпорынның корпоративтік мәдениетіне ниет</p> <p>Ө з і н - ө з і б а қ ы л</p> <p>Өз жұмысын ұйымдастыра</p> <p>Ы н т а л ы л ы қ .</p> <p>К о м а н д а д а ж ұ м ы с і с</p> <p>Басқарушылық қабілеті.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс</p>	<p>2145</p>	<p>Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер</p>
<p>«Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер» кәсібінің карточкасы</p>		
<p>Кәсіп коды</p>	<p>2145</p>	
<p>Кәсіп атауы</p>	<p>Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>6</p>	
<p>БА бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>санатсыз</p>	

Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі б Біліктілікті арттыру курстары.	
Еңбек функциясы	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алынған деректерді түсін 2. Қойылған мақсаттарға сәйкес деректерді талдау әдістемесін тан қорытынды мен тұжырымдарды ж 3. Алынған деректерді жиынты 4. ЖҚЗ ҒЖ ҒА басқару процесін жетілдіру жөніндегі ұсыныстарды дай 5. Анықтамалық материалдарды қол. 6. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағдылары. <p>Б і л і м і :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖҚЗ ҒЖ ҒА-ның миссиясын жоспарлау, ЖҚЗ ҒЖ ҒА басқару, ЖҚЗ ҒЖ ұшу динамикасын талдау саласындағы білі 2. Жаратылыстану ғылымы және математикалық цикл пәндерін 3. Жерді қашықтықтан зондтауда қолданылатын физикалық қағид 4. ЖҚЗ ҒЖ ҒА басқару үшін бағдарламалық қамтамасыз етудің мәндері п а р а м е т р л е р і . 5. Ақпаратты талдау әдістеме 6. Техникалық ағылшын тілін 7. Сапа менеджменті жүйесінің негіз 8. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұ й ы м н ы ң с т а н д а р т т 9. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, эл қауіпсіздігінің негіз 10. Психология негіздері. 	
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	<p>Т ә р т і п т і л і к .</p> <p>Ө з і н - ө з і б а қ ы л</p> <p>Өз жұмысын ұйымдастыра</p> <p>Ө з б е т і н ш е о</p> <p>Орындаушылық, талдамалық қабілет</p> <p>Ы н т а л ы л ы қ .</p> <p>Ж а у а п к е р ш і л і к .</p> <p>Б а с қ а р у қ а б і л е т т і .</p> <p>Кәсіпорынның корпоративтік мәдениетіне ниет</p> <p>Командада жұмыс істеу.</p>	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	1229	Бас инженер (өзге салаларда)
«Бас инженер (өзге салаларда)» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	1229	
Кәсіп атауы	Бас инженер (өзге салаларда)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7	
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі б практикалық тәжірибе. Біліктілікті арттыру курстары.	
	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысын тиімді ұйымдастыра білу, қызмет нәтижелерін өздігінен бағ жұмыс тобының мақсатын қалыптастыру, қойылған міндеттемелерді бөлу 	

<p>Еңбек функциясы</p> <p>ЖҚЗ ҒЖ ҒА тіршілік етуін талдау және болжамдау</p>	<p>орындауды үйлестіру, қызметкерлерге тәжірибе беру және көмек көрсету, ақпаратты талдау, ондағы бастыларын бөлу, оның негізінде жаңа білім</p> <p>2. Жаңа білім алудың әдістемесін және арнайы құралдарын пайдалана отыры немесе топ құрамында ғылыми ізденіс жүргізіледі.</p> <p>3. Анықтамалық материалдарды қолданады.</p> <p>4. Жекелеген бағыттар бойынша қызметті үйлестіру, өздігінен жұмыс істей отырып, құрылымдық шешім қалыптастыру, әртүрлі дереккөздерінен ақпаратты алу және өңдеу, ақпараттық-коммуникациялық кеңістікте жұмыс істей отырып.</p> <p>5. Компьютерлік модельдеуді, жалпы және арнайы бағдарламалық құралды пайдалану арқылы есептеуді жүзеге асырады.</p> <p>6. Жұмыс жоспарын әзірлеу, ЖҚЗ ҒЖ ҒА пайдаланудың озық тәжірибесін қолдану.</p> <p>7. Тәуекелді талдау, техникалық тапсырмаға, нормативтік-техникалық құжаттамаға сәйкес жұмыстарды жүргізеді.</p> <p>8. Материалдарды дайындау, жариялауға ғылыми мақалаларды дайындау техникалық есептемелерді ресімдеу.</p>	
	<p>Б і л і м і :</p> <p>1. ЖҚЗ ҒЖ ҒА-ның миссиясын жоспарлау, ЖҚЗ ҒЖ ҒА басқару, ЖҚЗ ҒЖ ҒА динамикасын талдау саласындағы білім.</p> <p>2. Жаратылыстану ғылымы және математикалық цикл пәндерін оқытады.</p> <p>3. Жерді қашықтықтан зондтауда қолданылатын физикалық қағиданы оқытады.</p> <p>4. Іскерлік әкімшілік ету, жобаларды басқару салаларында білім.</p> <p>5. Ақпаратты талдау әдістемесін оқытады.</p> <p>6. Техникалық ағылшын тілін оқытады.</p> <p>7. Сапа менеджменті жүйесінің негізін оқытады.</p> <p>8. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұйымның стандарттарын оқытады.</p> <p>9. Еңбекті ғылыми ұйымдастыру.</p>	
<p>Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар</p>	<p>Командалық жұмысты қалыптастыру</p> <p>Өз бетінше орындау</p> <p>Өзін-өзі бақылау</p> <p>Шапшаңдық</p> <p>Орындаушылық, талдамалық қабілет</p> <p>Ынтымақтылық</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Жүйелі ойлау</p> <p>Басқару қабілеттілігі.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс</p>	<p>1210</p>	<p>Бас конструктор</p>
<p>«Бас конструктор» кәсібінің карточкасы</p>		
<p>Кәсіп коды</p>	<p>1210</p>	
<p>Кәсіп атауы</p>	<p>Бас конструктор</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>8</p>	
<p>БА бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>санатсыз</p>	
<p>Кәсіби білім деңгейі</p>	<p>Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім практикалық тәжірибе. Біліктілікті арттыру курстары.</p>	
	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <p>1. Кәсіпорынның даму стратегиясын анықтау, күрделі өндірістік ғылым</p>	

<p>Еңбек функциясы</p> <p>ЖҚЗ ҒЖ ҒА басқаратын кәсіпорын жұмысын талдау және бағалау</p>	<p>процестерді басқ</p> <p>2. Бір-бірімен байланысатын кәсіпорындармен және кооперативтік кәсіпорындарымен және саланың басқа ұйымдарымен өзара әрекеттесу</p> <p>3. Жұмысын тиімді ұйымдастыра білу, қызмет нәтижелерін өздігінен бағалау, жұмыс тобының мақсатын қалыптастыру, қойылған міндеттемелерді бөлу, орындауды үйлестіру, қызметкерлерге тәжірибе беру және көмек көрсету, ақпаратты талдау, ондағы бастыларын бөлу, оның негізінде жаңа білім алу</p> <p>4. Жаңа білім алудың әдістемесін және арнайы құралдарын пайдалана отырып немесе топ құрамында ғылыми ізденіс жүргізу</p> <p>5. Ақпараттық материалдарды пайдалану</p> <p>6. Жекелеген бағыттар бойынша қызметті үйлестіру, өздігінен жұмыс істейтін құрылымдық шешім қалыптастыру, әртүрлі дереккөздерінен ақпаратты алу, өңдеу, ақпараттық-коммуникациялық кеңістікте жұмыс істеу</p> <p>7. Компьютерлік модельдеуді, жалпы және арнайы бағдарламалық құралдарды пайдалану арқылы есептеуді жүзеге асыру</p> <p>8. Жұмыс жоспарын әзірлеу, ЖҚЗ ҒЖ ҒА пайдаланудың озық тәжірибесін қолдану</p> <p>9. Тәуекелді талдау, техникалық тапсырмаға, нормативтік-техникалық құжаттамаға сәйкес жұмыстарды жүргізу</p> <p>10. Материалдарды дайындау, жариялауға ғылыми мақалаларды дайындау, техникалық есептемелерді ресімдеу.</p>
	<p>Б і л і м і :</p> <p>1. Іскерлік әкімшілік ету, персоналды басқару салаларында білім</p> <p>2. Жаратылыстану ғылымы және математикалық цикл пәндерін білу</p> <p>3. Жерді қашықтықтан зондтауда қолданылатын физикалық қағида</p> <p>4. ЖҚЗ ҒЖ ҒА мәндері және параметрлер</p> <p>5. Ақпаратты талдау әдістемесі</p> <p>6. Техникалық ағылшын тілін білу</p> <p>7. Сапа менеджменті жүйесінің негіздері</p> <p>8. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар</p> <p>9. Еңбекті ғылыми ұйымдастыру</p> <p>10. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, элекtronдық қауіпсіздігінің негіздері</p> <p>11. Персоналды басқару негіздері</p> <p>12. Психология негіздері.</p>
<p>Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар</p>	<p>Командалық жұмысты қалыптастыру</p> <p>Тиімді коммуникация</p> <p>Өзін-өзі бақылау</p> <p>Өз жұмысын ұйымдастыру</p> <p>Орындаушылық, талдамалық қабілет</p> <p>Ынталылық</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Басқару қабілетті</p> <p>Жүйелік ойлау.</p>
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс</p>	<p>-</p>
<p>Кәсіби стандарттың техникалық мәліметі</p>	
<p>Әзірлеген</p>	<p>«Қазақстан Ғарыш Сапары» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы</p>
<p>Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы</p>	<p>1-нұсқа, 2014 жыл</p>

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы

Инвестициялар және даму министрінің

2014 жылғы «31» желтоқсандағы

№ 364 бұйрығына 2-қосымша

«Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің деректерін қабылдау және өңдеу» кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің деректерін қабылдау және өңдеу» кәсіби стандарты Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің деректерін қабылдау және өңдеу саласындағы маманға, оның дағдыларына, біліктеріне және құзыреттіліктеріне қойылатын біліктілік талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіби стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің нақты еңбек функцияларын сапалы орындауға дайындық дәрежесі;

2) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі параметрлеріне қарай сараланатын қызметкердің дайындық деңгейіне және құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) еңбек функциясы – бір немесе бірнеше еңбек процесі міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

4) еңбекті ғылыми ұйымдастыру – еңбекті ұйымдастыру саласында ғылыми және тәжірибелік жетістіктерге негізделген еңбекті ұйымдастыруды жетілдіру процесі;

5) Жерді қашықтықтан зондтау – ғарыш кеңістігінен құрлық, мұхит және атмосфера элементтерінің өзіндік және шағылысқан сәулеленуін бақылау мен өлшеу арқылы Жер беті туралы ақпарат алу процесі;

6) Жерді қашықтықтан зондтау ақпараттық өнімдері – пайдаланушының қажеттіліктеріне немесе алдын ала белгіленген өңдеу деңгейіне сәйкес таратуға тағайындалған немесе ұсынылған Жерді қашықтықтан зондтау деректері;

7) Жерді қашықтықтан зондтау алғашқы деректері – ғарыштан Жерді қашықтықтан зондтау аппаратурасынан алынатын және электромагниттік сигналдар түрінде радиоарна бойынша ақпаратты қабылдағыш жерүсті құралдарына тарайтын немесе фотоүлдір, электрондық және басқа ақпарат тасымалдаушыларын пайдалану арқылы жеткізілетін өңделмеген деректер;

8) Жерді қашықтықтан зондтау алғашқы деректерін алдын ала (стандарттық) өңдеу – аппараттық-бағдарламалық құралдармен Жерді қашықтықтан зондтау алғашқы деректерін геометриялық және радиометриялық түзету, сондай-ақ алынған суреттерді стандарттық немесе белгіленген картографиялық кескінге к е л т і р у ;

9) Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесі – ғарыш түсірілімдері арқылы ғылыми, әлеуметтік-экономикалық, экологиялық және қорғаныс міндеттерін шешу мақсатында Жер беті және Жер беті құрылымы туралы кеңістіктік деректерді жинауға, жаратылыстық табиғи параметрлер мен құбылыстардың, табиғи ресурстардың, қоршаған ортаның, сондай-ақ антропогендік факторлар мен түзілімдердің сипаттамасын және уақытша құбылмалылығын сипаттауға а р н а л ғ а н ж ү й е ;

10) Жерді қашықтықтан зондтау деректері – түсіру аппаратурасының әртүрлі түрлерімен жабдықталған авиациялық және ғарыш құралдарымен Жер бетін бақылаудың нәтижесінде алынған мәліметтер, Жерді қашықтықтан зондтау, сондай-ақ алғашқы деректерді алдын ала (стандарттық) өңдеудің нәтижесінде а л ы н ғ а н м а т е р и а л д а р ;

11) Жерді қашықтықтан зондтау деректерін қабылдау – Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш аппараттарынан сигналдарды қабылдау процесі және оларды электрондық файлдарға өзгерту, сондай-ақ әртүрлі ақпарат т а с ы м а л д а у ш ы л а р ы н а с а қ т а у ;

12) Жерді қашықтықтан зондтау деректерін өңдеу – әртүрлі мақсаттарда кейінгі пайдалану, сондай-ақ әртүрлі тақырыптық карталарды құру үшін мәліметтерді алу мақсатында Жер бетінің математикалық картографиялық үлгілерін алу үшін Жерді қашықтықтан зондтауды өзгерту алгоритмдерін қ о л д а н у п р о ц е с і ;

13) Жерді қашықтықтан зондтау қызметі – ғарыш және жерүсті Жерді қашықтықтан зондтау құралдарын пайдалану, Жерді қашықтықтан зондтау деректерін қабылдау, тіркеу, сақтау, өңдеу және тарату;

14) кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыреттілікке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды а й қ ы н д а й т ы н с т а н д а р т ;

15) кәсіп – арнайы дайындық нәтижесінде игерілетін және білім туралы тиісті құжаттармен расталатын белгілі бір білімді, білікті және тәжірибелік дағдыларды талап ететін адамның еңбек қызметіндегі кәсіптерінің негізгі түрі;

16) кәсіптік топ – ортақ интеграциялық негізі бар (міндеті, объектісі, технологиялары, оның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) және еңбек функцияларының тұтас жиынтығынан және оларды орындауға қажетті құзыреттерден қалыптасқан саланың қызмет түрлерінің жиынтығы;

17) құзырет – қызметкердің еңбек қызметінде білімін, білігін және тәжірибесін қолдану қабілеті;

18) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

19) тақырыптық шифрді шығарып оқу – Жерді қашықтықтан зондтау деректері негізінде Жер беті туралы ақпаратты алу, тақырыптық карталарды құру мақсатында аэро- және ғарыш түсірілімдерінің материалдарын талдау;

20) фотограмметриялық өңдеу – геокодтауды, ортоауыстыруды жүргізуге, бедердің және аймақтың цифрлық үлгілерін құруды мүмкіндік беретін ғарыш суреттерін қайта құру.

3. Осы кәсіби стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) СБШ–салалық біліктілік шеңбері;

2) БА – басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ЖҚЗ – Жерді қашықтықтан зондтау.

2. Кәсіби стандарттың паспорты

4. Кәсіби стандарттың атауы: «Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің деректерін қабылдау және өңдеу».

5. Кәсіби стандартты әзірлеу мақсаты: Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің деректерін қабылдау және өңдеу бойынша кәсіптік қызмет саласындағы маманға, оның дағдыларына, біліктеріне және құзыреттіліктеріне қойылатын біліктілік талаптарды белгілеу, мамандарды даярлау және қайта даярлау талаптарын анықтау, оларды бағалау және аттестаттау үшін негіз.

6. Кәсіби стандарттың қысқаша сипаттамасы: ЖҚЗ ғарыш жүйесінің деректерін қабылдау және өңдеу– ЖҚЗ деректерін қабылдау бойынша жабдықтардың штаттық тәртіпте жұмыс істеуін қамтамасыз етуді және ЖҚЗ деректерін қабылдау, алғашқы (стандарттық) және фотограмметриялық, тематикалық өңдеуді қамтиды.

7. Негізгі топ: Физикалық және инженерлік қызмет бағыттары саласындағы біліктілік деңгейі орташа мамандар, табиғи және инженерлік ғылымдар саласының мамандары, ұйымдардың және олардың құрылымдық бөлімшелерінің (қызметтерінің) басшылары.

Кәсіптік топ: электрондық есептеу машиналарына және әртүрлі компьютерлік құрылғыларға қызмет көрсету жөніндегі техниктер мен операторлар, инженерлер мен тектес кәсіптер мамандары, мамандандырылған (өндірістік-пайдалану) бөлімшелерінің (қызметтерінің) басшылары, ұйымдардың басшылары.

3. Кәсіптер карточкасы

8. Кәсіптер тізбесі:

- 1) техник-бағдарламашы – СБШ бойынша 4-біліктілік деңгейі;
- 2) инженер – СБШ бойынша 5-біліктілік деңгейі;
- 3) техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер – СБШ бойынша 6-біліктілік деңгейі;
- 4) бас инженер (өзге салаларда) – СБШ бойынша 7-біліктілік деңгейі;
- 5) бас конструктор – СБШ бойынша 8-біліктілік деңгейі.

Кәсіптер карточкалары осы кәсіби стандартқа қосымшада көрсетілген.

«Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш жүйесінің деректерін қабылдау және өңдеу» кәсіби стандартына қосымша

Кәсіптер карточкасы

«Техник-бағдарламашы» кәсібінің карточкасы	
Кәсіп коды	3122
Кәсіп атауы	Компьютерлік құрылғыларға қызмет көрсету бойынша техник
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз, II санат, I санат
Кәсіби білім деңгейі	Техникалық және кәсіби білім, практикалық тәжірибе. Біліктілікті арт курстары (мүмкіндігінше).
Еңбек функциясы	<p>Біліктері және дағдыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттық практикалық тапсырмаларды оры 2. Қойылған кәсіптік міндеттемелерді шешу үшін қажетті ақпаратты өз беті з де у . 3. Сызбаларды, схемаларды, техникалық құжаттаманы оқып 4. Компьютерлік жабдықтарды жөндеу/қайта жөндеу, жинақтау, корпорат желіні к ү й ге к е л т 5. Жалпы және арнайы мақсаттағы бағдарламалық қамтамасыз етумен ж і с т е у . 6. Бағдарламалау, сондай-ақ жөндеу және қызмет көрсе аппараттық-бағдарламалық қамтамасыз ету дағдыларын меі 7. Анықтамалық материалдарды қол, 8. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағдылары.
ЖҚЗ деректерін қабылдау және өңдеу процесінің аппараттық-бағдарламалық қамтамасыз ету штаттық жұмыс істеуін қамтамасыз ету	<p>Б і л і м і :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Деректер базасын басқару, бағдарламалау саласындағы 2. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материалдар, жұмыста орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиеттерінде, ж нұсқаулықтарында қолданылатын терминология, қызмет бағыты бойы қолданыстағы салалық стандарттар және техникалық тал

	3. Енбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, эл қауіпсіздігінің негіздері.	
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	Д е р б е с т і к . Т ә р т і п т і л і к . Ө з б е т і м е н о қ у ғ а қ а б і л е т т Ж а у а п к е р ш і л і к . Командада жұмыс істеу.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	2149	Инженер
«Инженер» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	2149	
Кәсіп атауы	Инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5	
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз, II санат, I санат	
Кәсіби білім деңгейі	Техникалық және кәсіби білім, практикалық тәжірибе. Ортадан кейінгі (практикалық тәжірибе. Жоғары білім. Біліктілікті арттыру курста мүмкіндігінше).	
Еңбек функциясы	Б і л і к т е р і ж әне д а ғ д ы л 1. Қойылған кәсіптік міндеттемелерді шешу үшін қажетті ақпаратты өз беті з д е у . 2. Қазіргі заманғы бағдарламалық құралдарды қол 3. Жерді қашықтықтан зондтау деректерін радиометрикалық және геометрия т ү з е т у д а ғ д ы л а 4. Талдау нәтижелері бойынша ұсыныстар әзі 5. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағды 6. ЖҚЗ деректерін фотограмметриялық ө 7. ЖҚЗ деректерінің шифрін ашу.	
ЖҚЗ деректерін қабылдау және алғашқы (стандарттық), фотограмметриялық өңдеу, сондай-ақ ЖҚЗ деректерінің шифрін ашу.	Б і л і м і : 1. Қашықтықтан зондтау деректерін алғашқы (стандарттық) өңдеу саласын б і л і м . 2. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материалдар, жұмыста орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиеттерінде, ж нұсқаулықтарында қолданылатын терминология, қызмет бағыты бойы қолданыстағы салалық стандарттар және техникалық тал; 3. Техникалық ағылшын тілін білу.	
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	Д е р б е с т і к . К о м а н д а д а ж ұ м ы с і с Б і л і м д і ж әне д а ғ д ы л а р д ы ж ү й Ө з б е т і м е н о Т ә р т і п т і л і к . Ж а у а п к е р ш і л і к . Кәсіпорынның корпоративтік мәдениетіне ниеттілік.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	2145	Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер
«Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер» кәсібінің карточкасы		

Кәсіп коды	2145	
Кәсіп атауы	Техникалық қызмет көрсету жөніндегі жетекші инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6	
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі б Біліктілікті арттыру курстары.	
Еңбек функциясы	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алынған деректерді түсін. 2. ЖҚЗ деректерін талдау үшін қазіргі заманғы бағдарламалық құралд қ о л д а н у . 3. Қойылған максаттарға сәйкес деректерді талдау әдістемелігін таң қорытынды және тұжырымдама ж 4. Алынған деректерді жиынты 5. ЖҚЗ деректерін өңдеу әдістемелігін жетілдіру жөнінде ұсыныстар дай 6. Анықтамалық материалдарды қол. 7. Кәсіптік максаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағдылары. 	
ЖҚЗ деректерін қабылдау және өңдеу жұмыстарын сүйемелдеу	<p>Б і л і м і :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жерді қашықтықтан зондау негіз 2. Жаратылыстану ғылымы және математикалық бағыттар саласындағы біл 3. ЖҚЗ қолданылатын физикалық қағидат 4. ЖҚЗғарыш жүйесінің ғарыш аппараттарын басқару үшін бағдарлам: қамтамасыз етудің мәндері және параметр 5. Ақпаратты талдау әдістеме 6. Техникалық ағылшын тілін 7. Сапа менеджменті жүйесі негіз 8. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұйымның стандартт 9. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, эл қауіпсіздігінің негізд 10. Психология негіздері. 	
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	<p>Т ә р т і п т і л і к .</p> <p>Ө з і н - ө з і ба қ ы л</p> <p>Ө з жұмысын ұйымдастыра</p> <p>Ө з б е т і н ш е о</p> <p>Орындаушылық, талдамалық қабілет</p> <p>Ы н т а л ы л ы қ .</p> <p>Ж а у а п к е р ш і л і к .</p> <p>Басқарушылық қабілетт</p> <p>Кәсіпорынның корпоративтік мәдениетіне ниет</p> <p>Командада жұмыс істеу.</p>	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	1229	Бас инженер (өзге салаларда)
«Бас инженер (өзге салаларда)» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	1229	
Кәсіп атауы	Бас инженер (өзге салаларда)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7	

БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі б практикалық тәжірибе. Біліктілікті арттыру курстары.	
Еңбек функциясы	<p>Біліктері және дағдыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысын тиімді ұйымдастыруды 2. Қызмет нәтижелерін өздігінен бағ 3. Жұмыс тобының мақсатын қалыптас 4. Қойылған міндеттемелерді бөлу мен орындауды үйле 5. Қызметкерлерге тәжірибе беру және көмек көр 6. Алынған ақпаратты талдау, оның ішінде бастысын айқындау, оның негі жаңа білім дайын 7. Жаңа білім алудың әдістемесін және арнайы құралдарын пайдалана отыры немесе топ құрамында ғылыми ізденіс жүр 8. Анықтамалық материалдарды қол, 9. Бөлек бағыттар бойынша қызметті үйлестіру, өздігінен жұмыс іс құрылымдық шешім қалыптастыру дағды. 10. Әртүрлі дереккөздерінен ақпаратты алу мен е 11. Ақпараттық-коммуникациялық кеңістікте жұмыс 12. Компьютерлік модельдеуді, жалпы және арнайы бағдарламалық құралд пайдалану арқылы есептеуді жүзеге ас 13. Жұмыс жоспарын әзір 14. Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш аппараты пайдаланудың озық тәжіри к о л д а н у . 15. Тәуекелді тал 16. Техникалық тапсырмаға, нормативтік-техникалық құжаттамаға сә жұмыстарды жүрг 17. Материалдарды дайындау, жариялауға ғылыми мақалаларды дайындау техникалық есептемені рәсімдеу. 	
ЖҚЗ деректерді қабылдау және өңдеу жұмыстарын үйлестіру	<p>Б і л і м і :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖҚЗ деректерін өңдеу саласындағы білі 2. Жаратылыстану ғылымы және математикалық цикл пәндерін білу, қолданылатын физикалық қағида 3. Іскерлік әкімшілік ету және басқару (менеджмент) облыстарында біл 4. Ақпаратты талдау әдістеме 5. Техникалық ағылшын тілін 6. Сапа менеджменті жүйесі негіз 7. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұйымның стандартт 8. Еңбекті ғылыми ұйымдастыру. 	
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	<p>Командалық жұмысты қалыптаст</p> <p>Д е р б е с т і к .</p> <p>Ө з ж ұ м ы с ы н ұ й ы м д а с т</p> <p>Ш а п ш а ң д ы қ .</p> <p>Орындаушылық, талдамалық қабілет</p> <p>Ж а у а п к е р ш і л і к .</p> <p>Басқарушылық қабілетт</p> <p>Кәсіби білімі мен тәжірибесін синтездеу.</p>	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	1210	Бас конструктор
«Бас конструктор» кәсібінің карточкасы		

Кәсіп коды	1210
Кәсіп атауы	Бас конструктор
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	8
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі б практикалық тәжірибе. Біліктілікті арттыру курстары.
Еңбек функциясы	Б і л і к т е р і және дағдыл 1. Кәсіпорынның даму стратегиясын анықтау, күрделі өндірістік ғыл процесстерді басқ 2. Бір-бірімен байланысатын кәсіпорындармен және коопера кәсіпорындарымен және саланың басқа да ұйымдармен өзара әрекет 3. Жұмысын тиімді ұйымдастыруды 4. Қызмет нәтижелерін өздігінен бағ 5. Жұмыс тобының мақсатын қалыптас 6. Қойылған міндеттемелерді бөлу мен орындауды үйле 7. Қызметкерлерге тәжірибе беру және көмек көр 8. Алынған ақпаратты талдау, оның ішінде бастысын айқындау, оның негі жаңа білім дайын 9. Жаңа білім алудың әдістемесін және арнайы құралдарын пайдалана отыры немесе топ құрамында ғылыми ізденіс жүр 10. Анықтамалық материалдарды қол 11. Бөлек бағыттар бойынша қызметті үйлестіру, өздігінен жұмыс іс құрылымдық шешім қалыптастыру дағды. 12. Әртүрлі дерек көздерінен ақпаратты алу мен е 13. Ақпараттық-коммуникациялық кеңістікте жұмыс 14. Компьютерлік модельдеуді, жалпы және арнайы бағдарламалық құралд пайдалану арқылы есептеуді жүзеге ас 15. Жұмыс жоспарын әзір 16. Жерді қашықтықтан зондтау ғарыш аппаратын пайдаланудың с тәжірибесін қолд 17. Тәуекелді тал 18. Техникалық тапсырмаға, нормативтік-техникалық құжаттамаға сә жұмыстарды жүрг 19. Материалдарды дайындау, жариялауға ғылыми мақалаларды дайындау техникалық есептемені ресімдеу.
ЖҚЗ деректерін қабылдау және өңдеу кәсіпорнының жұмысын талдау және бағалау	Б і л і м і : 1. Жерді қашықтықтан зондтау саласындағы білімдер, ЖҚЗ қолданыл физикалық қағидат 2. ЖҚЗ деректерін қабылдау және өңдеу үшін бағдарламалық қамтамасыз е мәндері және параметр 3. ЖҚЗ нәтижелерін өңдеу әдіс 4. Іскерлік әкімшілік ету және басқару (менеджмент) облыстарында біл 5. Жаратылыстану ғылымы және математикалық цикл пәндерін 6. Ақпаратты талдау әдісте 7. Техникалық ағылшын тілін 8. Сапа менеджменті жүйесі негіз 9. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұйымның стандартт 10. Еңбекті ғылыми ұйымдаст 11. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, эл

	қауіпсіздігінің негіздері. 12. Психология негіздері.	негіздері
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	Командалық жұмысты Өз жұмысын Орындаушылық, талдамалық Басқарушылық Кәсіби білімі мен тәжірибесін синтездеу.	қалыптастырғыш ұйымдастыру қабілеті қабілетті
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	-	
Кәсіби стандарттың техникалық мәліметі		
Әзірлеген	«Қазақстан Ғарыш Сапары» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы	
Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы	1-нұсқа, 2014 жыл	
Қайта қараудың болжалды күні	2017 жыл	

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
Инвестициялар және даму министрінің
2014 жылғы «31» желтоқсандағы
№ 364 бұйрығына 3-қосымша

«Ғарыш аппараттары мен ғарыш жүйелерін жобалау» кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Ғарыш аппараттары мен ғарыш жүйелерін жобалау» кәсіби стандарты ғарыш аппараттары мен ғарыш жүйелерін жобалау бойынша кәсіптік қызмет саласындағы маманға, оның дағдыларына, біліктеріне және құзыреттеріне қойылатын біліктілік талаптарды белгілейді.

К ә с і б и с т а н д а р т :

кәсіптік қызмет мазмұнына бірыңғай талаптарды жасау, жаңа технологиялардың пайда болуы мен еңбек нарығының қажеттілігін есепке ала отырып, біліктілік талаптарды анықтау;

қызметкерлердің еңбек саласы мен кәсіптік білімі саласындағы өзара і с - қ и м ы л д ы р е т т е у ;

қызметкерлердің білім беру стандарттарын, даярлау, біліктілікті арттыру және кәсіптік қайта даярлау бағдарламаларын әзірлеу үшін талаптарды р е г л а м е н т т е у ;

персоналды аттестаттау мен сертификаттау кезінде қызметкерлердің құзыретін бағалау үшін талаптарды регламенттеу;

персоналды басқару, еңбектің сапасы, уәждемесі мен ынталандыру жүйесін жасау, ұлттық өнімнің бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ету саласында міндеттерді кең көлемде шешу және басқалар үшін арналған.

2. Осы кәсіби стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің нақты еңбек функцияларын сапалы орындауға дайындық дәрежесі;

2) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі параметрлеріне қарай сараланатын қызметкердің дайындық деңгейіне және құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) ғарыш аппараты – ғарыш кеңістігін зерттеу және (немесе) пайдалану мақсатында ғарыш кеңістігіне шығаруға арналған техникалық құрылғы;

4) ғарыш жүйесі – ғарыш кеңістігіндегі міндеттерді шешуге арналған функционалдық-өзара байланысты орбиталық және жерүсті техникалық құралдарының жиынтығы;

5) еңбек жағдайлары – қызметкердің жұмыс қабілеттілігі мен денсаулығына әсер ететін өндіріс саласының факторлары мен еңбек процесінің жиынтығы;

6) еңбек функциясы – бір немесе бірнеше еңбек процесі міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

7) еңбекті ғылыми ұйымдастыру – еңбекті ұйымдастыру саласында ғылыми және практикалық жетістіктерге негізделген еңбекті ұйымдастыруды жетілдіру процесі;

8) жұмысты үйлестіру – мүдделі тараптар арасындағы жұмыс процесін келісу;

9) кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыреттілікке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

10) кәсіп – арнайы дайындық нәтижесінде игерілетін және білім туралы тиісті құжаттармен расталатын белгілі бір білімді, білікті және тәжірибелік дағдыларды талап ететін адамның еңбек қызметіндегі кәсіптерінің негізгі түрі;

11) кәсіптік топ – ортақ интеграциялық негізі бар (міндеті, объектісі, технологиялары, оның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) және еңбек функцияларының тұтас жиынтығынан және оларды орындауға қажетті құзыреттерден қалыптасқан саланың қызмет түрлерінің жиынтығы;

12) конструкторлық құжаттама – бұйымды әзірлеу, даярлау, бақылау, пайдалану, жөндеу және қайта өңдеу үшін керек деректері бар құжаттар;

13) құзырет – қызметкердің еңбек қызметінде білімін, білігін және тәжірибесін қолдану қабілеті;

14) кәсіби міндет – еңбек функциясын іске асырумен және кәсіби қызметінің

анықталған саласындағы қажетті нәтижеге қол жеткізумен байланысты әрекеттері туралы нормативтік ұсынысы;

15) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

16) үш өлшемді үлгілеу – көлемді объектілерді бейнелеу үшін арналған әдістер мен компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз етудің жиынтығы.

3. Осы кәсіби стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;

2) ҒА – ғарыш аппараты;

3) КҚ – конструкторлық құжаттама;

4) БА – басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

2. Кәсіби стандарттың паспорты

4. Кәсіби стандарттың атауы: «Ғарыш аппараттары мен ғарыш жүйелерін жобалау».

5. Кәсіби стандартты әзірлеу мақсаты: Ғарыш аппараттары мен ғарыш жүйелерін жобалау кезінде қажетті құзыреттіліктер сипаттамасы. Кадрлар даярлау және қайта даярлау, оларды бағалау және аттестаттау талаптарын анықтау негізінде қолданылады.

6. Кәсіби стандарттың қысқаша сипаттамасы: Ғарыш аппараттары мен ғарыш жүйелерін жобалау қазіргі заманғы әдістер мен жобалау, құрастыру, есептеу, математикалық, физикалық және компьютерлік модельдеу құралдарын қолдана отырып, бәсекеге қабілетті ғарыш аппараттарын, ғарыш жүйелерін және олардың құрамдас бөліктерін құрастыруды қамтиды.

7. Негізгі топ: Табиғи және инженерлік ғылымдар саласының мамандары, ұйымдардың және олардың құрылымдық бөлімшелерінің (қызметтерінің) басшылары.

Кәсіптік топ: Инженерлер мен тектес кәсіптер мамандары, мамандандырылған (өндірістік-пайдалану) бөлімшелерінің (қызметтерінің) басшылары.

3. Кәсіптер карточкасы

8. Кәсіптер тізбесі:

1) инженер-конструктор – СБШ бойынша 5-біліктілік деңгейі;

2) техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер – СБШ бойынша 6-біліктілік деңгейі;

3) бас инженер (өзге салаларда) – СБШ бойынша 7 -біліктілік деңгейі;

4) бас конструктор – СБШ бойынша 8-біліктілік деңгейі.

Кәсіптер карточкасы осы кәсіби стандартқа қосымшада көрсетілген.

« Ғ а р ы ш а п п а р а т т а р ы м е н
ғ а р ы ш ж ү й е л е р і н ж о б а л а у »
к ә с і б и с т а н д а р т ы н а
қ о с ы м ш а

Кәсіптер карточкасы

«Инженер-конструктор» кәсібінің карточкасы	
Кәсіп коды	2145
Кәсіп атауы	Инженер-конструктор
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз, II санат, I санат
Кәсіби білім деңгейі	Техникалық және кәсіби білім, практикалық тәжірибе. Орта білімнен кейінгі практикалық тәжірибе. Жоғары білім. Біліктілікті арттыру курста мүмкіндігінше).
1-еңбек функциясы	Б і л і к т е р і ж ә н е д а ғ д ы л 1. Өз жұмысын тиімді ұйымдастыру, өз қызметінің нәтижелерін өзі бағалау жұмысының, оның ішінде ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу кезінде дағдыларына ие болу. 2. Өртүрлі дереккөздерінен ақпарат алу және өңдеу, алған ақпаратты таңдап, ондағы бастыларды бөліп, оның негізінде жаңа білім алу. 3. Дербес компьютерді меңгеру. 4. Жалпы және арнайы мақсаттағы бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс істеу. 5. Арнайы құралдар мен жаңа білім алудың әдістерін пайдалана отырып немесе топ құрамында ғылыми ізденіс жүргізу. 6. Жаратылыстану және математикалық цикл білімдерін, сондай-ақ ғылым зерттеулер жүргізу кезінде практикалық тәжірибені пайдалану. 7. Ғарыш жүйесінің тұтас, сондай-ақ оның жекелеген құрамдас бөліктері жай-күйі мен дамуының келешегін таңдау. 8. Ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелерін өңдеу және талдау, зерттемелерден жаңашылдық элементтерін анықтау. 9. Кәсіптік қызметтің әзірленетін объектілерінің патенттік тазалығына таңдау жүргізу. 10. Патенттерді ресімдеу үшін материалдарды ұсыну, ғылыми мақалалар жариялауға дайындау және техникалық есептемелерді ресімдеу. 11. Анықтамалық материалдарды қолдану. 12. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағдылары.
Жұмыстарды техникалық тапсырмаға және ғылыми-зерттеу жұмыстарға сәйкес орындау	Б і л і м і : 1. ҒА жобалау, құрастыру және өндірісінің негізін қалау. 2. Жаратылыстану және математикалық цикл пәнін меңгеру. 3. Инженерлік қызметтің құқықтық негізін білу. 4. Техникалық ағылшын тілін білу. 5. Метрология, стандарттау және сертификаттау негізін білу.

	<p>6. ҒА және ғарыш жүйесі құрылысының негізі</p> <p>7. Патенттеу негіздері</p> <p>8. Күрделі жүйелерді жобалау негіздері</p> <p>9. Сапа менеджменті жүйесінің негіздері</p> <p>10. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұйымы стандарттары</p> <p>11. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, эл қауіпсіздігінің негіздері</p> <p>12. Психология негіздері.</p>
<p>2-еңбек функциясы</p> <p>Ғарыш аппараттарының, ғарыш жүйелерінің және олардың құрамдас бөліктерінің жобаларын әзірлеу</p>	<p>Біліктері және дағдылары</p> <p>1. Кәсіптік міндеттерді шешу кезінде математика, жаратылыстану, гуманитар және экономикалық ғылымдардың негізгі ережелерін пайдалану</p> <p>2. Анықтамалық материалдарды қолдану</p> <p>3. Ақпараттық-коммуникациялық кеңістікте жұмыс істеу, жалпы және арнайы мақсаттағы бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалана отырып компьютерді үлгілеу, есептеулер жүргізу</p> <p>4. Жүйелік көзқарас базасындағы технологияларды пайдалана отырып, қойылған міндеттерді шешудің реттілігін әзірлеу</p> <p>5. Басқа қызметкерлерге білімін беру үшін өз тәжірибесін жүргізу</p> <p>6. Кәсіптік қызметтің әзірленетін объектілерінің патенттік тазалығына тәжірибелі жүргізу</p> <p>7. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағдылары.</p> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. ҒА жобалау, құрастыру және өндірісінің негіздері</p> <p>2. Жаратылыстану және математикалық цикл пәні</p> <p>3. Жобаның базалық шарттары болып табылатын негізгі параметрлер</p> <p>4. Жобалау әдістері мен кезеңдері, физикалық және математикалық үлгілерді оларды нақты процестер мен элементтерге қолданушылыққағида</p> <p>5. Автоматтандырылған жобалау жүйесінің негіздері</p> <p>6. ҒА және ғарыш жүйесі құрылысының негіздері</p> <p>7. Техникалық-экономикалық және функционалдық-бағалық талдауды өткізуді</p> <p>8. Техникалық ағылшын тілін білу</p> <p>9. Сапа менеджменті жүйесінің негіздері</p> <p>10. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұйымы стандарттары</p> <p>11. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, эл қауіпсіздігінің негіздері</p> <p>12. Психология негіздері.</p>
<p>3-еңбек функциясы</p> <p>Жобалау-конструкторлық құжаттаманы әзірлеу және ғарыш аппараттарын, ғарыш жүйелерін</p>	<p>Біліктері және дағдылары</p> <p>1. Ғарыш техникасының жаңа үлгілерін жасау кезінде алдыңғы озық инженерлік тәжірибені қолдану</p> <p>2. Қазіргі заманғы автоматтандырылған жобалау жүйелерімен және электроқұжат айналымы жүйелерімен жұмыс істеу</p> <p>3. Қолжетімді ақпарат көздерімен және деректер базасымен жұмыс істеу</p> <p>4. Үш өлшемді компьютерлік үлгілеуді орындау</p> <p>5. Қолданыстағы материалдарды, күтілетін тәуекелдерді және мүмкін болатын тартуларды есепке ала отырып, ҒА мен ғарыш жүйесінің құрамдас бөлікте жай-күйін болжау, оңтайландыру және жұмыс істеуін зерттеу үшін жүргізілетін көзқарас әдістері мен қазіргі заманғы бағдарламалық өнімдерді пайдалана отырып әзірленетін ҒА мен ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерін математикалық үлгілеуді жүргізу</p> <p>6. Техникалық тапсырмаға, нормативтік-техникалық құжаттамаға және дайындауға қатысу</p>

және олардың құрамдас бөліктерін жасау процесін сүйемелдеу.	мен жинақтаудың технологиялық талаптарына сәйкес жобалық-конструктор жұмыстар жүрг 7. Анықтамалық материалдарды қол, 8. Ұсынылатын техникалық шешімдерді негі 9. Өзірленетін объектілерді даярлауда бақылаудың негізгі әдістерін қол 10. Жобалық конструкторлық және жұмыстық КҚ, техникалық талапта а у ы т қ у д ы т а л д 11. КҚ өзгерістері туралы хабарламаларды әзірлеу және к 12. Басқа қызметкерлерге білімін беру үшін өз тәжірибесін жүі 13. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағдылары.	
	Б і л і м і : 1. ҒА жобалау, құрастыру және өндірісінің негі 2. Жаратылыстану және математикалық цикл пә 3. ҒА және ғарыш жүйесіне, сондай-ақолардың құрамдас бөлігіне техник т а п с ы р м а . 4. ҒА мен оның құрамдас бөліктерін дайындау технолог 5. Өзірленудегі конструкцияның мақсаты, негізгі элементтері және іс-қимыл қағидаттары, оған қойылатын техникалық тала 6. Өндірістік жабдықтың негізгі техникалық сипаттамалары мен мүмкінд 7. Өндірістік учаскелер мен құрылымдық бөлімшелерді мамандандыруды 8. Қазіргі заманғы автоматтандырылған жобалау жүйелері, үш өлшемді үл мен электрондық құжат айналымының жүйе 9. Техникалық ағылшын тілін 10. Сапа менеджменті жүйесінің негіз 11. Бұйымды ақпараттық қолдау технолог 12. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұ й ы м с т а н д а р т т а 13. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, эл қауіпсіздігінің негіз 14. Психология негіздері.	
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	Д е р б е с т і к . Ж а у а п к е р ш і л і к . Ө з і н - ө з і б а қ ы л Өз жұмысын ұйымдастыра Ы н т а л ы л ы қ . Командада жұмыс істеу.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	2145	Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер
«Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	2145	
Кәсіп атауы	Жетекші инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	6	
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі б Біліктілікті арттыру курстары.	
	Б і л і к т е р і ж а н е д а ғ д ы л 1. ҒА және ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерін сынау бағдарламалары	

<p>Еңбек функциясы</p> <p>Ғарыш аппараттарын, ғарыш жүйелерін және олардың құрамдас бөліктерін дайындау және сынаудан өткізу процестерін сүйемелдеу, сынау нәтижелерін талдау және пайдалану барысында ғарыш аппараттарының, ғарыш жүйелерінің және олардың құрамдас бөліктерінің жұмысын талдау мен бағалау.</p>	<p>әдістемелігін әзір</p> <p>2. Сынақ нәтижелерін талдау үшін қазіргі заманғы бағдарламалық құралдану.</p> <p>3. Бақылау-өлшеу аспаптарынан мәліметтер алу, оларды түсіну.</p> <p>4. КҚ ақаулықтары мен сәйкессіздігін талдау нәтижелері бойынша ұсыныстар әзірлеу.</p> <p>5. Ақаулықтарды анықтау және олардың салдарын талдау әдістерін меңгеру.</p> <p>6. КҚ өзгерістері туралы хабарламаларды әзірлеу және қолдану.</p> <p>7. ҒА және ғарыш жүйесі құрамдас бөліктерінің пайдалану-техника сипаттамасының көрсеткіштерін түсіндіру.</p> <p>8. ҒА және ғарыш жүйесін пайдалану нәтижелері бойынша деректерді қолдану.</p> <p>9. Ғарыш техникасының ұқсас бұйымдарын дайындау мен пайдалану тәжірибесін талдау.</p> <p>10. Қойылған мақсаттарға сәйкес келетін деректерді талдау әдістемелерін таңдау және қолдану.</p> <p>11. Алынған деректерді жиынтықтау және бағалау.</p> <p>12. ҒА және ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерін жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу.</p> <p>13. Анықтамалық материалдарды қолдану.</p> <p>14. Сынақ жүргізу кезінде жеке қорғаныс құралдарын қолдану.</p> <p>15. Кәсіптік мақсаттағы мәтіндерді құру және редакциялау дағдылары.</p> <hr/> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. ҒА жобалау, құрастыру және өндірісінің негіздері.</p> <p>2. Жаратылыстану және математикалық цикл пәні.</p> <p>3. ҒА мен ғарыш жүйесінің және олардың құрамдас бөліктерінің құрылысы және негіздері.</p> <p>4. ҒА және ғарыш жүйесіне, сондай-ақ олардың құрамдас бөлігіне техникалық талаптар.</p> <p>5. ҒА және ғарыш жүйесінің жобаланатын құрамдас бөліктерін пайдалану шарттары.</p> <p>6. Сынақ өткізу үшін жабдықтың мақсаты мен параметрлерін анықтау.</p> <p>7. Сынақ нәтижелерін талдауды орындау үшін қолданатын бағдарламалық құралдар.</p> <p>8. Сынақ өткізу регламенті.</p> <p>9. Нақты пайдалану жағдайларын ұқсастыру үшін сынақ кезінде пайдаланылатын физикалық қағидаттар.</p> <p>10. Сынақ нәтижелерін өңдеу әдістері.</p> <p>11. Жасалған ҒА және ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерінің физикалық және механикалық сипаттамалары.</p> <p>12. Жасалған ҒА және ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету пайдалану шарттарының қағидаттары.</p> <p>13. Ақпаратты талдау әдістемелері.</p> <p>14. Қазіргі заманғы автоматтандырылған жобалау жүйелері, үш өлшемді үлгілер мен электрондық құжат айналымының жүйелері.</p> <p>15. Техникалық ағылшын тілін білу.</p> <p>16. Сапа менеджменті жүйесінің негіздері.</p> <p>17. Бұйымды ақпараттық қолдау технологиялары.</p> <p>18. Нормативтік құжаттар, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар және ұйым стандарттары.</p> <p>19. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, элекроқауіпсіздігінің негіздері.</p> <p>20. Психология негіздері.</p>
	<p>Тиімді коммуника</p> <p>Өзін-өзі бақылау</p>

Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	Орындаушылық, талдамалық қабі Ы н т а л ы л ы қ . Ж а у а п к е р ш і л і к . Командада жұмыс істеу.	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	1229	Бас инженер (өзге салаларда)
«Бас инженер (өзге салаларда)» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	1229	
Кәсіп атауы	Бас инженер (өзге салаларда)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7	
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі б Біліктілікті арттыру курстары.	
1- еңбек функциясы	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жекелеген бағыттар бойынша ғылыми-зерттеу қызметтерін үйле 2. Өз жұмысын тиімді ұйымдастыру, өз қызметінің нәтижелерін өзі бағала жұмысының, оның ішінде ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу кез дағдыларына ие б 3. Жұмыс тобының мақсатын қалыптастыру, қойылған міндеттерді бөлу орындалуын үйлест 4. Конструктивтік шешімдер ұс 5. Қызметкерлерментәжірибе ал 6. Өртүрлі дереккөздерінен ақпарат алу және өңдеу, алған ақпаратты та ондағы бастыларын бөліп, оның негізінде жаңа білім я 7. Ақпараттық-коммуникациялық кеңістікте жұмыс істеу, жалпы және ар мақсаттағы бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалана отырып компьют үлгілеу, есептеулер жүр 8. Арнайы құралдар мен жаңа білім алудың әдістерін пайдалана отырып немесе топ құрамында ғылыми ізденіс жүр 9. ҒА және ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерінқұрастыру бойынша ж жоспарын әзірлеу және олардың орындалуын үйле 10. Ғарыш техникасының жаңа үлгілерін жасау кезінде алдыңғы озық инженер тәжірибені қолд 11. Қазіргі заманғы автоматтандырылған жобалау жүйелерімен және электрс құжат айналымы жүйелерімен жұмыс і 12. Үш өлшемді компьютерлік үлгілеуді оры 13. Қолданыстағы материалдарды, күтілетін тәуекелдерді және мүмкін бол бас тартуларды есепке ала отырып, ҒА мен ғарыш жүйесінің құра бөліктерінің жай-күйін болжау, оңтайландыру және жұмыс істеуін зерттеу жүйелік көзқарас әдістері мен қазіргі заманғы бағдарламалық өнімдерді пайд отырып, әзірленетін ҒА мен ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерін математик үлгілеуді жүрг 14. Техникалық тапсырмаға, нормативтік-техникалық құжаттамаға және дай мен жинақтаудың технологиялық талаптарына сәйкес жобалық-конструкто жұмыстар жүрг 15. Ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелерін өңдеу және тал зерттемелерден жаңашылдық элементтерін 16. Кәсіптік қызметтің әзірленетін объектілерінің патенттік тазалығына тә ж ү р г і з у . 	
Миссияны талдауды дайындау бойынша үйлестіру жұмыстары/ мұқтаждықты анықтау. ҒА ҒЖ және олардың құрамдас бөлігін алдын ала жобалау (эскиз жобасы) жөніндегі жұмыстарды үйлестіру. Әзірлеу		

процесін толық жобалауды (Жұмыс жобасын) үйлестіру.

17. Патенттерді ресімдеу үшін материалдарды ұсыну, ғылыми мақалалар жариялауға дайындау және техникалық есептемелерді ресімдеу.
18. Анықтамалық материалдарды қолдану.

Б і л і м і :

1. ҒА жобалау, құрастыру және өндірісінің негізі
2. Жаратылыстану және математикалық цикл пәні
3. ҒА және ғарыш жүйесіне, сондай-ақ олардың құрамдас бөлігіне техникалық талаптар
4. Жобаның базалық шарттары болып табылатын негізгі параметрлер
5. Жобалау әдістері мен кезеңдері, физикалық және математикалық үлгілерді оларды нақты процестер мен элементтерге қолданушылық қағидат
6. Әзірленудегі конструкцияның мақсаты, негізгі элементтері және іс-қимыл қағидаттары, оған қойылатын техникалық талаптар
7. Техникалық ағылшын тілін
8. Метрология, стандарттау және сертификаттау негізі
9. ҒА мен ғарыш жүйесінің және олардың құрамдас бөліктерінің құрылымы
10. Патенттану негізі
11. Күрделі жүйелерді жобалау негізі
12. Бұйымды ақпараттық қолдау технологиясы
13. Техникалық регламент, мемлекетаралық, ұлттық, салалық стандарттар ұйымы
14. Өндірістік жабдықтың негізгі техникалық сипаттамалары мен мүмкіндіктері
15. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік, элекtronдік қауіпсіздігінің негізі
16. Еңбекті ғылыми ұйымдастыру
17. Сапа менеджменті жүйесінің негізі
18. Персоналды басқару негізі
19. Психология негіздері.

2- еңбек функциясы

ҒА және ҒЖ және олардың құрамдас бөліктерін әзірлеу процестерін сүйемелдеу. ҒА және ҒЖ және олардың құрамдас бөліктерінің сынауын дайындау және өткізу процесін сүйемелдеу, олардың сынау нәтижелерін талдау.

Б і л і к т е р і және дағдылар
1. Жұмыс жоспарын әзірлеп, олардың орындалуын үйлестіру
2. Ұсынылатын техникалық шешімдерді негіздеу
3. Әзірленетін объектілерді даярлауда бақылаудың негізгі әдістерін қолдану
4. Жобалық конструкторлық және жұмыстық КҚ, техникалық талаптар алу
5. КҚ өзгерістері туралы хабарламаларды әзірлеу және қабылдау
6. ҒА және ғарыш жүйесін, олардың құрамдас бөліктерін сынау жоспарын бағдарламасын және әдістемесін әзірлеу
7. КҚ ақаулықтары мен сәйкессіздігін талдау нәтижелері бойынша ұсыныстарды әзірлеу және қабылдау
8. Бақылау-өлшеу аспаптарынан мәліметтер алу, оларды түсініксіздіктерді анықтау
9. Ақаулықтарды анықтау және олардың салдарын талдау әдістерін меңгеру
10. Анықтамалық материалдарды қолдану.

Б і л і м і :

1. Өнеркәсіптік (басқару) қызметінің экономикалық негіздерін
2. ҒА жобалау, құрастыру және өндірісінің негізі
3. Жаратылыстану және математикалық цикл пәні
4. ҒА мен ғарыш жүйесінің және олардың құрамдас бөліктерінің құрылымы
5. ҒА мен оның құрамдас бөліктерін дайындау технологиясы
6. Өндірістік жабдықтың негізгі техникалық сипаттамалары мен мүмкіндіктері
7. Жасалатын конструкцияны дайындау үшін негізгі технологиялық операциялар
8. Өндірістік учаскелер мен құрылымдық бөлімшелерді мамандандыру
9. ҒА және ғарыш жүйесінің жобаланатын құрамдас бөліктерін пайдалану шарттары.

		<p>10. Нақты пайдалану жағдайларын ұқсастыру үшін сынақ кезінде пайдаланы физикалық қағидат</p> <p>11. Сынақ өткізу үшін жабдықтың мақсаты мен параметрлерін</p> <p>12. Сынақ нәтижелерін талдауды орындау үшін қолданатын бағдарламалық құралдар.</p> <p>13. Сынақ өткізу регламенті</p> <p>14. Сынақ нәтижелерін өңдеу әдісі</p> <p>15. Бұйымды ақпараттық қолдау технологиясы</p> <p>16. Еңбекті ғылыми ұйымдастыру</p> <p>17. Сапа менеджменті жүйесінің негіздері</p> <p>18. Персоналды басқару қағидаттарын білу.</p>
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар		<p>Командалық жұмысты қалыптастыру</p> <p>Тиімді коммуникация</p> <p>Өзін-өзі бақылау</p> <p>Ынталылық.</p> <p>Жауапкершілік.</p> <p>Басқару қабілі</p> <p>Командада жұмыс істеу.</p>
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	1210	Бас конструктор
«Бас конструктор» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	1210	
Кәсіп атауы	Бас конструктор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	8	
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім практикалық тәжірибе. Біліктілікті арттыру курстары.	
Еңбек функциясы	<p>Біліктері және дағдылар</p> <p>1. Кәсіпорынның (ғарыш техникасының арнайы конструкторлық-технологиялық бюросы) даму стратегиясын айқындау</p> <p>2. Күрделі өндірістік және ғылыми процестерді басқару</p> <p>3. Бір-бірімен байланысатын кәсіпорындармен және кооперативтік кәсіпорындарымен және саланың басқа ұйымдарымен өзара әрекеттесу</p> <p>4. ҒА және ғарыш жүйесін жобалау бойынша жұмысты ұйымдастыру</p> <p>5. ҚР ғарыш қызметі саласындағы ағымдағы және ұзақ мерзімді бағдарламаларды әзірлеуге және іске асыруға қатысу</p> <p>6. Ғарыш жүйелері мен кешендерін құру бойынша тәжірибе-конструкторлық жұмыстарды жүргізуді жоспарлау және ұйымдастыру</p> <p>7. Қойылған мақсаттарға сәйкес келетін деректерді талдау әдістемелерін таңдау және қолдану</p> <p>8. Ғарыш техникасының ұқсас бұйымдарын дайындау мен пайдалану тәжірибесін талдау</p> <p>9. ҒА, ғарыш жүйесін және олардың құрамдас бөліктерін жетілдіру жөніндегі ұсыныстар дайындау</p> <p>10. Анықтамалық материалдарды қолдану.</p>	
Пайдалану барысында ғарыш аппараттарының, ғарыш жүйелерінің және олардың құрамдас бөліктерінің жұмысын талдау және бағалау.		
	<p>Б і л і м і :</p> <p>1. Персоналды басқару қағидаттары</p> <p>2. Өнеркәсіптік (басқару) қызметінің экономикалық негіздері</p>	

	<p>3. Жаратылыстану және математикалық цикл пәні</p> <p>4. ҒА жобалау, құрастыру және өндірісінің негізі</p> <p>5. Әзірленген ҒА және ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерінің физикалық механикалық сипаттамасы</p> <p>6. Жасалған ҒА және ғарыш жүйесінің құрамдас бөліктерінің жұмыс істеу пайдалану шарттарының қағидаттары</p> <p>7. ҒА мен ғарыш жүйесінің және олардың құрамдас бөліктерінің құрылымы</p> <p>8. Ақпаратты талдау әдістемесі</p> <p>9. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 31-бабы</p> <p>10. «Ғарыш жүйелерінің ұлттық операторларын, сондай-ақ олардың міндеттері мен функцияларын айқындау туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 31 мамырдағы № 721 Қаулысы</p> <p>11. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағындағы сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қолдану) қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешелерін құру және пайдалану (қолдану) қағидаларын» Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2012 жылғы 31 мамырдағы № 721 Қаулысымен бекітілген қағидалары</p> <p>12. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материалдар</p> <p>13. Жұмыстарды орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиеттерде, жұмыс нұсқаулықтарында қолданылатын терминология, қысқартулары бойынша қолданыстағы салалық стандарттар және техникалық талдау</p> <p>14. ҒА мен оның құрамдас бөліктерін дайындау технологиясы</p> <p>15. Жасалатын конструкцияны дайындау үшін негізгі технологиялық операциялар</p> <p>16. Еңбекті ғылыми ұйымдастыру</p> <p>17. Сапа менеджменті жүйесінің негіздері.</p>
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	<p>Командалық жұмысты қалыптастыру</p> <p>Тиімді коммуникация</p> <p>Өзін-өзі бақылау</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру</p> <p>Ынталылық</p> <p>Басқару қабілеті</p> <p>Командада жұмыс істеу.</p>
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	-
Кәсіби стандарттың техникалық мәліметі	
Әзірлеген	«Қазақстан Ғарыш Сапары» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы	1-нұсқа, 2014 жыл
Қайта қараудың болжалды күні	2017 жыл

Қазақстан Республикасы

Инвестициялар және даму

министрінің

2014

жылғы

«31»

желтоқсандағы

№ 364 бұйрығына 4-қосымша

«Зымыран-ғарыш техникасы мен жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілерін пайдалану» кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Зымыран-ғарыш техникасы мен жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілерін пайдалану» кәсіби стандарты ғарыш қызметі саласындағы қызметкерлердің (мамандардың) біліктілік деңгейіне, құзыреттілігіне, мазмұнына, еңбек сапасы мен жағдайына қойылатын талаптарды айқындайды.

К ә с і б и с т а н д а р т :

кәсіби қызмет мазмұнына қойылатын бірыңғай талаптарды әзірлеуге, еңбек нарығының жаңа технологиялары мен қажеттіліктерінің пайда болуын еске алатырып, біліктілік талаптарын нақтылау; ғарыш саласындағы қызметкерлердің (мамандардың) еңбек саласы мен кәсіби білім беру саласының өзара әрекеттесуін реттеу; мамандардың білім беру стандарттарын, даярлау бағдарламаларын, біліктілігін арттыру және кәсіби қайта даярлауын әзірлеуге арналған талаптарды р е г л а м е н т т е у ;

персоналды аттестаттау және сертификаттау кезінде ғарыш саласындағы қызметкерлердің құзыреттілігін бағалауға арналған талаптарын регламенттеу;

персоналды басқару саласындағы міндеттердің кең шеңберін шешуге, еңбек сапасының, ұлттық өнімнің бәсекеге қабілеттілігін, уәждемесі мен ынталандыруының жүйелерін және басқаларды құруды қамтамасыз ету үшін а р н а л ғ а н .

2. Осы кәсіби стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің нақты еңбек функцияларын сапалы орындауға д а й ы н д ы қ д ә р е ж е с і ;

2) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі параметрлеріне қарай сараланатын қызметкердің дайындық деңгейіне және құзыретіне қойылатын талаптар ж и ы н т ы ғ ы ;

3) ғарыштық бас бөлік – пайдалы жүк, аралық бөлікпен бірге ағыстатқыштың және екпіндеткіш блоктың жиынтығы;

4) ғарыштық мақсаттағы зымыран – тасымалдағыш зымыран мен ғарыштық б а с б ө л і к т і ң ж и ы н т ы ғ ы ;

5) еңбек функциясы – бір немесе бірнеше еңбек процесі міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

6) жерүсті ғарыш инфрақұрылымы – бір немесе бірнеше функцияларды

орындау үшін арналған техникалық объектілері: тасымалдау, сақтау, белгіленген дайындықтарға келтіру және ұстау, техникалық қызмет көрсету, зымыран ғарыш кешенін дайындау және іске қосу, зымыран-ғарыш техникасы ұшуының белсенді телімінде телеметриялық және траекториялық өлшемдер жүргізу, сондай-ақ о л а р д ы қ а м т а м а с ы з е т у ;

7) зымыран-ғарыш кешені – ғарыш аппараты бар тасымалдағыш зымыранының қабылдауын, сақтауын, іске қосуға дайындауы мен іске қосуын қамтамасыз ететін тасымалдағыш зымыранның (және оның ықтимал түрлендіруінің) және техникалық құралдарының, ғимараттарының, технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларының жиынтығы;

8) зымыран-ғарыш техникасы – тасымалдағыш зымыран, тасымалдағыш зымыранның сатылары, екпіндеткіш блоктары, ағыстатқыштары, ғарыштық мақсаттағы зымырандардың басқа да ықтимал құрама бөліктері, ғарыш а п п а р а т т а р ы ;

9) зымыран-ғарыш техникасы және жерүсті ғарыш инфрақұрылымы объектілерін пайдалану – ғарыш кеңістігінде техникалық дұрыс жағдайды, мақсатты қолдануға дайындықты қамтамасыз ету, спутниктердің және ғарыш кемелерінің дайындықтары мен ұшыруларын қамтамасыз ету, жолаушылар мен жүк тасымалына техникалық қызмет көрсету, жөндеу және сүйемелдеу. Зымыран-ғарыш техникасы объектілері мен ғарыш зымыран кешенінің жерүсті ғарыш инфрақұрылымы объектілерін құру/жетілдіру жағдайында қосымша өнімнің (зымыран-ғарыш техникасы өнімдері мен жерүсті ғарыш инфрақұрылымы объектілері) өмірлік цикл сатыларының іс-шараларына көңіл қойылу керек: жобалау, тәжірибелік үлгілер әзірлеу, сынаулар, қолданатын ұйымға тасымалдау, зымыран-ғарыш техникасы мен жерүсті ғарыш инфрақұрылымының құрама бөліктері өнімдерінің тәжірибелік және сериялық үлгілерін автономдық, кешенді, ведомствоаралық сынаулар, жөндеу/пысықтау, қ а й т а құ р у , ж е т і л д і р у ;

10) кәсіби міндет – еңбек функциясын іске асырумен және кәсіби қызметінің анықталған саласындағы қажетті нәтижеге қол жеткізумен байланысты әрекеттері туралы нормативтік ұсынысы;

11) кәсіби стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыреттілікке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

12) кәсіп – арнайы дайындық нәтижесінде игерілетін және білім туралы тиісті құжаттармен расталатын белгілі бір білімді, білікті және тәжірибелік дағдыларды талап ететін адамның еңбек қызметіндегі кәсіптерінің негізгі түрі;

13) кәсіптік топ – ортақ интеграциялық негізі бар (міндеті, объектісі, технологиялары, оның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) және еңбек

функцияларының тұтас жиынтығынан және оларды орындауға қажетті құзыреттерден қалыптасқан саланың қызмет түрлерінің жиынтығы;

14) құзырет – қызметкердің еңбек қызметінде білімін, іскерлігін және тәжірибесін қолдану қабілеті;

15) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы.

Осы кәсіптік стандартта мына қысқартулар қолданылады:

- 1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;
- 2) БА – басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;
- 3) ЖҒИ – жерүсті ғарыш инфрақұрылымы;
- 4) ЗҒК – зымыран-ғарыш кешені;
- 5) ҒЗК – ғарыш зымыран кешені;
- 6) ҒМЗ – ғарыштық мақсаттағы зымыран;
- 7) ЗҒТ – зымыран-ғарыш техникасы;
- 8) ПҚ – пайдалану құжаттамасы;
- 9) ҚБ – құрама бөліктер;
- 10) ҚББ – құю-бейтараптандыру бекеті;
- 11) ҚБКЖ – құрама бөліктер және керек-жарақтар;
- 12) ТЗ – тасымалдағыш зымыран;
- 13) ТК – техникалық кешен;
- 14) СК – старттық кешен;
- 15) ӨҚО – өндірістік қауіпті объектілер;
- 16) ТКЖ – тәжірибе-конструкторлық жұмыстар.

2.Кәсіби стандарттың паспорты

3. Кәсіби стандарттың атауы: «Зымыран-ғарыш техникасы мен жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілерін пайдалану».

4. Кәсіби стандартты әзірлеу мақсаты: Зымыран-ғарыш техникасы мен жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілерін пайдалану бойынша кәсіптік қызмет саласында қызметкерлердің (мамандардың) еңбек біліктілігі, құзыреті, мазмұны, сапасы мен жағдайының деңгейіне талаптар орнату.

5. Кәсіби стандарттың қысқаша сипаттамасы: Зымыран-ғарыш техникасы мен жерүсті ғарыш инфрақұрылым объектілерін пайдалану – ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ-ның зымыран-ғарыш қаражаттарының дұрыс техникалық жағдайын, сенімді және апатсыз пайдалануын қамтамасыз ету және қолдау, ғарыш кеңістігінде спутниктер мен ғарыш кемелерінің, жолаушы және жүк тасымалының дайындығы мен ұшырылуын қамтамасыз ету.

6. Негізгі топ: Физикалық және инженерлік қызмет бағыттары саласындағы біліктілік деңгейі орташа мамандар, табиғи және инженерлік ғылымдар саласының мамандары, ұйымдардың және олардың құрылымдық бөлімшелерінің (қызметтерінің) басшылары.

Кәсіптік топ: физикалық және инженерлік қызмет бағыттары саласындағы техниктер, инженерлер мен тектес кәсіптер мамандары, мамандандырылған (өндірістік-пайдалану) бөлімшелердің (қызметтердің) басшылары, ұйым басшылары.

3. Кәсіптер карточкасы

7. Кәсіптер тізбесі:

- 1) техник-механик – СБШ бойынша 4-біліктілік деңгейі;
- 2) Жөндеу және сынақтау бойынша инженер – СБШ бойынша 5-біліктілік деңгейі;
- 3) техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер – СБШ бойынша 6-біліктілік деңгейі;
- 4) Бас инженер (өзге салаларда) – СБШ бойынша 7-біліктілік деңгейі;
- 5) Бас конструктор – СБШ бойынша 8-біліктілік деңгейі.

Кәсіптер карточкалары осы кәсіби стандартқа қосымшада көрсетілген.

«Зымыран-ғарыш техникасы мен жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектілерін пайдалану» кәсіби стандартына қосымша

Кәсіптер карточкасы

«Техник-механик» кәсібінің карточкасы	
Кәсіп коды	3115
Кәсіп атауы	Техник-механик
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз, II санат, I санат
Кәсіби білім деңгейі	Техникалық және кәсіби білім, практикалық тәжірибе. Біліктілікті арт курстары (мүмкіндігінше).
	<p>Біліктері және дағдыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі жағдаятта стандартты практикалық тапсырмалар оры 2. ҚБЖ саймандары мен құралдарын, өлшеу аспаптарын пайдалана 3. Жеке қорғау құралдарын пайдалана 4. Сызбалар, схемалар, техникалық құжаттамасын оқи 5. Өзіне бекітілген құрылғыларда жұмыс істеу практикалық дағды

<p>1-еңбек функциясы</p> <p>Штаттық ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінде жүйелер мен агрегаттар жабдықтарының жұмыс істеуіне автономдық сынақтау және тексеру, реттеу, күйге келтіру және жөндеуді жүргізу, сондай-ақ ҚБ РКН дайындау және ЗҒТ іске қосуын жүргізу бойынша ЗҒТ жүйелері мен агрегаттарында және ЖҒИ объектілерінде штаттық операцияларын орындау.</p>	<p>6. Апаттық және/не өндірістік қиын жағдайларда әрекет ету дағды</p> <p>7. Штаттық ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінде жүйелер мен агрегаттар жабдықтарының жұмыс істеуіне автономдық сынақтау және тексеру, реттеу, келтіру және жөндеуді жүргізу дағды.</p> <p>8. ЖҒИ және ЗҒТ штаттық объектілерінде жабдықтардың жүйелері агрегаттарының жұмыс істеуін тексеру.</p> <hr/> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Республикасының 3.</p> <p>2. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сонды оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар ж асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым № 838 Қ а у л ы</p> <p>3. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағы сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешеі құру және пайдалану (қолдану) қағидал:</p> <p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал</p> <p>5. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материя</p> <p>6. Жұмыстарды орындаудың негізгі әді</p> <p>7. Арнайы және анықтамалық әдебиетінде, жұмыс нұсқамаларында қолданы т е р м и н о л о г и я с ы (1</p> <p>8. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттар мен техник т а л а п т а р .</p> <p>9. Қолданылатын жүйелер мен агрегаттар технологияларының негі</p> <p>10. Негізгі техникалық сипаттамалары, сындарлы ерекшеліктері, арнаулы, ж қағидаттары және жабдықты пайдалану ереж</p> <p>11. Жабдықты тексеру және ақаулықтарды айқындау әді</p> <p>12. Жабдықтың жұмыс істеу режимінің параметрлерін, сипаттамалары деректерін өлшеудің әдістері мен құралдары.</p>
	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <p>1. Белгілі жағдаятта стандартты практикалық тапсырмалар оры</p> <p>2. ҚБЖЖ саймандары мен құралдарын, өлшеу аспаптарын пайдалана</p> <p>3. Жеке қорғау құралдарын пайдалана</p> <p>4. Сызбалар, схемалар, техникалық құжаттамасын оқи</p> <p>5. Өзіне бекітілген құрылғыларда жұмыс істеу практикалық дағды</p> <p>6. Апаттық және/не өндірістік қиын жағдайларда әрекет ету дағды</p> <p>7. Техникалық қызмет көрсетулерін жүргізу жолымен штаттық ЖҒИ объек мен ЗҒТ объектілерінде жүйелер мен агрегаттар жабдықтарының түзу қа ұ с т а у д ы қ о л ғ а :</p> <p>8. Штаттық ЗҒТ ЗҒТ жүйелері мен агрегаттары жабдықтарының түзу қа қалпына келтіру бойынша іске осудан кейінгі жұмыстарын орындау дағдыла</p> <hr/> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Республикасының 3.</p> <p>2. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сонды оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар ж</p>

<p>2-еңбек функциясы</p> <p>Техникалық қызмет көрсетулерін жүргізу жолымен штаттық ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінде жүйелер мен агрегаттар жабдықтарының түзу қалпын ұстауды қолға алу, сондай-ақ штаттық ЗҒТ ЗҒТ жүйелері мен агрегаттары жабдықтарының түзу қалпын қалпына келтіру бойынша іске қосудан кейінгі жұмыстарын орындау.</p>	<p>асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым № 838 Қ а у л ы</p> <p>3. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағи сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешеи құру және пайдалану (қолдану) қағидал;</p> <p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал</p> <p>5. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық матери</p> <p>6. Жұмыстарды орындаудың негізгі әді</p> <p>7. Арнайы, эксплуатация және анықтамалық әдебиетінде, жұмыс нұсқамалағ (ПҚ) қолданылатын терминологияны</p> <p>8. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттар мен техник т а л а п т а р .</p> <p>9. Қолданылатын жүйелер мен агрегаттар технологияларының негі</p> <p>10. Негізгі техникалық сипаттамалары, сындарлы ерекшеліктері, арнаулы, ж қағидаттары және жабдықты пайдалану ереж</p> <p>11. Жабдықты тексеру және ақаулықтарды айқындау әді</p> <p>12. Жабдықтың жұмыс істеу режимінің параметрлерін, сипаттамалары деректерін өлшеудің әдістері мен құрал,</p> <p>13. ЖҒИ құрамында қауіпті өндірістік объектілерін (ӨҚО) қауіпсіз пайдала ұйымдастырудың негіздерін</p> <p>14. Агрегаттардың, жүйелердің, кешен объектілерінің құрама бөліктерінің, ЗҒТ жүйелерінің техникалық және технологиялық пайдалану ұйымдастыруының өзара әрекеттесу, құрылым қағидаларын білу.</p>	
<p>Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар</p>	<p>Кәсіпорынның корпоративтік мәдениетіне бейім) Т ә р т і п т і л і к .</p> <p>Оқуға, жаңа білім, біліктер және дағдылар алуға қабілет Д е р б е с т і к .</p> <p>Басшының қойған міндеттемесіне сәйкес өз қызметін жоспа Міндеттелген тапсырманы орындауға жеке жауапкершілік.</p>	
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс</p>	<p>2149</p>	<p>Жөндеу және сынақтау бойынша инженер</p>
<p>«Жөндеу және сынақтау бойынша инженер» кәсібінің қарточкасы</p>		
<p>Кәсіп коды</p>	<p>2149</p>	
<p>Кәсіп атауы</p>	<p>Жөндеу және сынақтау бойынша инженер</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>5</p>	
<p>БА бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>санатсыз, II санат, I санат</p>	
<p>Кәсіби білім деңгейі</p>	<p>Техникалық және кәсіби білім, практикалық тәжірибе. Ортадан кейінгі білім практикалық тәжірибе. Жоғары білім. Біліктілікті арттыру курста мүмкіндігінше).</p>	
<p></p>	<p>Біліктері және дағдыл</p> <p>1. Мына бағыттар бойынша ЖҒИ, ЗҒИ объектілерінің техникалық және технологиялық жүйелерін пайдалану және сына</p>	

<p>1-еңбек функциясы</p> <p>Жүйелер мен агрегаттарды түзу техникалық қалпында ұстау, ПҚ ұйымдастырушылық-жарлықшы құжаттарына сәйкес техникалық қызмет көрсетулерін (регламенттерді) жоспарлау және жүргізу, сондай-ақ еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарына сәйкес, ПҚ-мен қарастырылған жұмыс орындарын ұйымдастыру.</p>	<p>ТК (СК)-да ҚБ РН дайындау жү басқару жүйе</p> <p>старттық жабдық құр</p> <p>май құю жабды</p> <p>криогенді жабдық және тоңазытуға арналған тех</p> <p>газбен жабдық</p> <p>электрмен жабдық</p> <p>байланыс жүйел</p> <p>ақпаратты жинау және өңдеу жү</p> <p>2. Мына жұмыстарды ұйымдастыра және орындау білу: ЗФТ жаңа бұйымд игеру және оларды пайдалануға енгізу бойынша экспериментальді жұмыст жүргізу, дайын бұйымдардың сынақтарын жү</p> <p>3. ЗФТ бұйымдарына техникалық қызмет көрсетулерін ұйымдастыр технологиялық тәртіпті ұстану және технологиялық жабдықты дұрыс пайд</p> <p>4. ЗФТ бұйымдарының сенімділігін арттыру бойынша ұсыныстар әз</p> <p>5. Пайдалануды ұйымдастыру және ПҚ-ға сәйкес штаттық ЖФИ объектілер ЗФТ объектілерінде жүйелер мен агрегаттарды пайда</p> <p>6. Материалдық-техникалық қызмет көрсетуіне, ҚБКЖ толтыруына, өл құралдарын тексеруге өтінімдер ресі</p> <p>7. Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарына сәйкес, ПҚ қарастырылған жұмыс орындарын ұйымдастыру дағды</p> <p>8. Бағынышты пайдаланушылық персоналын (техник, темір ұстасы және басқалары) дайындауды ұйымдастыру және бақ</p> <p>9. Апаттық және/не өндірістік қиын жағдайларда әрекет ету дағдылары.</p>
	<p>Б і л і м і :</p> <p>1. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Р е с п у б л и к а с ы н ы ң 3.</p> <p>2. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сонд оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар ж асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым № 838 Қ а у л ы</p> <p>3. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағы сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешеі құру және пайдалану (қолдану) қағидал</p> <p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал</p> <p>5. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материал</p> <p>6. Жұмыстарды орындаудың негізгі әдіс</p> <p>7. Арнайы және анықтамалық әдебиетінде, жұмыс нұсқамаларында қолданы т е р м и н о л о г и я .</p> <p>8. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттары мен техни т а л а п т а р ы .</p> <p>9. Бакалаврлар мен дайындау бағыттар бойынша мам - ғарыштық техника және технологиялары (5B074 - авиациялық және зымыран-ғарыш техникасы (5B071400*, 5B071800*, 5B07 1 6 0 4 0 0 * , - стандарттау, метрология және сертификаттау (05</p> <p>10. ЖФИ, ЗФТ техникалық және технологиялық пайдалануының негіздерін</p>

	<p>11. ЖҒИ құрамында қауіпті өндірістік объектілерін (ӨҚО) қауіпсіз пайдала ұйымдастырудың негіздерін білу, практикалық тәжі</p> <p>12. Жеке жағдайларда орташа кәсіби білімін алумен немесе орташа (толық) білім беру базасында ықти</p> <p>13. Пайдаланушы ұйым мен сала масштабында персоналды жоспарлы оң дайындау) жүйесінде алған білімдер.</p>
<p>2-еңбек функциясы</p>	<p>Б і л і к т е р і ж әне дағдыл</p> <p>1. Мына бағыттар бойынша ЖҒИ, ЗҒИ объектілерінің техникалық және технологиялық жүйелерін пайдалану және сынақ ТК (СК)-да ҚБ РН дайындау жү басқару жүйе</p> <p>старттық жабдық құр</p> <p>май құю жабды</p> <p>криогенді жабдық және тоңазытуға арналған тех</p> <p>газбен жабдық</p> <p>электрмен жабдық</p> <p>байланыс жүйел</p> <p>ақпаратты жинау және өңдеу жү</p> <p>2. Мына жұмыстарды ұйымдастыра және орындау білу: ЗҒТ жаңа бұйымд игеру және оларды пайдалануға енгізу бойынша экспериментальді жұмыст жүргізу, дайын бұйымдардың сынақтарын жү</p> <p>3. ЗҒТ бұйымдарына техникалық қызмет көрсетулерін ұйымдасты технологиялық тәртіпті ұстану және технологиялық жабдықты дұрыс пайд</p> <p>4. ЗҒТ бұйымдарының сенімділігін арттыру бойынша ұсыныстар әз</p> <p>5. Технологиялық тәртіпті ұстануды және технологиялық жабдықты д пайдалануды бақылау. Апаттық жағдайларда әрекет ету дағды</p> <p>6. Бағынышты пайдаланушылық персоналының қызметін басқару, оларме және еңбек қауіпсіздігі мен қорғауының талаптарына сәйкес орындал жұмыстарының орындалуын бақ</p> <p>7. Өзара әрекеттесуді ұйымдастыру және ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектіл ұйымдар-әзірлеушілерімен және ұйымдар-өндірушілерімен, пайдалана ұйымның бір-бірімен байланысты бөлімшелерімен өзара әрекеттесуі. Өнеркә ұйымдастырушыларымен орындалатын жұмыстарды бак</p> <p>8. ПҚ-ға сәйкес ЗҒТ жүйелері мен агрегаттарын және ЖҒИ объектілерін шт жұмыстарына жоспарлау және дайындау (ЗҒТ ҚБ, ЗҒТ-мен жұмыста дайындау) .</p> <p>9. Бекітілген ЗҒТ жүйелері мен агрегаттарында және ЖҒИ объектілерінде шт жұмыстарын орындау, бақылау және құжаттық рәсі</p> <p>10. Штаттық ЗҒТ жүйелері мен агрегаттары жыбдықтарының түзу қал қалпына келтіру бойынша іске қосудан кейінгі жұмыстарын дайындау, орь және құжаттық рәсімдеу.</p>
<p>ПҚ-ға сәйкес ЗҒТ жүйелері мен агрегаттарын және ЖҒИ объектілерін штаттық жұмыстарына жоспарлау және дайындау (ҚБЗҒТ, ЗҒТ-мен жұмыстарына дайындау), сондай-ақ бағынышты пайдаланушылық персоналының қызметін басқару, олармен ПҚ және еңбек қауіпсіздігі мен қорғауының талаптарына сәйкес орындалатын жұмыстарының орындалуын бақылау.</p>	<p>Б і л і м і :</p> <p>1. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Р е с п у б л и к а с ы н ы ң 3.</p> <p>2. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сонд оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар ж асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым № 838 Қ а у л ы</p> <p>3. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағи сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешеі</p>

		<p>құру және пайдалану (қолдану) қағидал:</p> <p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал</p> <p>5. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материал</p> <p>6. Жұмыстарды орындаудың негізгі әдіс</p> <p>7. Арнайы және анықтамалық әдебиетінде, жұмыс нұсқамаларында қолданы терминология .</p> <p>8. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттары мен техника талаптары .</p> <p>9. Бакалаврлар мен дайындау бағыттар бойынша маман ғарыштық техника және технологиялары (5B074 авиациялық және зымыран-ғарыш техникасы (5B071400*, 5B071800*, 5B074 1 6 0 4 0 0 * *) ; стандарттау, метрология және сертификаттау (050</p> <p>10. ЖҒИ, ЗҒТ техникалық және технологиялық пайдалануының негіздерін</p> <p>11. ЖҒИ құрамында қауіпті өндірістік объектілерін (ӨҚО) қауіпсіз пайдалану ұйымдастырудың негіздерін білу, практикалық тәжірибе</p> <p>12. Жеке жағдайларда орташа кәсіби білімін алумен немесе орташа (толық) білім беру базасында ықтимал</p> <p>13. Пайдаланушы ұйым мен сала масштабында персоналды жоспарлы орындау) жүйесінде алған білім</p> <p>14. ЖҒИ және ЗҒТ объектілерінің өнімдерін пайдаланудың практикалық тәжірибесі .</p> <p>15. Техникалық куәландыруларын, автономдық және кешенді сынақтарын, жетістікке тексеруін жүргізуге штаттық ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілері жүйелері мен агрегаттарының жабдықтарын құжаттамалық және техникалық дайындау.</p>
<p>Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар</p>		<p>Өз тәжірибесін басқа қызметкерлерге беру үшін жүйелендіре Командалық жұмысқа бағыттыл</p> <p>Ұйымдастыру қабілетті</p> <p>Коммуникабельділік .</p> <p>Ұйымшылдық .</p> <p>Кәсіптілік (кәсіби құзыретті.</p> <p>Өз бетінше о</p> <p>Қойылған міндеттердің шешілуіне жауапкері</p> <p>Тәртіптілік.</p>
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс</p>	<p>2145</p>	<p>Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер</p>
<p>«Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер» кәсібінің карточкасы</p>		
<p>Кәсіп коды</p>	<p>2145</p>	
<p>Кәсіп атауы</p>		<p>Техникалық қызмет көрсету бойынша жетекші инженер</p>
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>6</p>	
<p>БА бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>санатсыз</p>	
<p>Кәсіби білім деңгейі</p>		<p>Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі біліктілікті арттыру курстары.</p>

1-еңбек функциясы

ПҚ-ға сәйкес штаттық ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінде жүйелер мен агрегаттарды пайдалануды жоспарлау, ұйымдастыру мен бақылау және пайдалану, сондай-ақ еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарына сәйкес, ПҚ-мен қарастырылған жұмыс орындарын ұйымдастыруды бақылау.

Біліктері және дағдыл

1. ЖҒИ, ЗҒИ объектілерінің техникалық және технологиялық жүйелерді пайдалану және сынақ
2. Жоғарыда сипатталған жұмыстарды орындайтын қызметкерлерді ұйымдастыру және басшылық
3. Есептік техникалық материалдарын, соның ішінде ТКЖ шарттары бойынша қабылдау.
4. Бағдарламалық кәдістемелік құжаттарының орындалуын келісу және ұйымдастыру.
5. Сынақтар нәтижелерін талдау және сынақ нәтижелері бойынша шешімдерді жобалау және дайындау.
6. Пайдаланушы, есептік құжаттамасын және қызметтік хат алмасуларын жүзеге асыру.
7. Қызмет жұмысы кезінде нормативтік құжаттарды бағыттау және қол практикалық дағдыл
8. Практикалық қызметтік жұмыс барысында алған білімдер мен дағдыл қолдану және білім
9. Өзінің қызметтік уақытын дұрыс жоспарлау және ұйымдастыру
10. Ауыр өндірістік жағдайда дұрыс әрекет ете
11. ЖҒИ және ЗҒТ объектілерінде практикалық дағдыл
12. Жүйелер мен агрегаттарды түзу техникалық қалпында ұстауды жоспа ұйымдастыру және бақылау, ПҚ ұйымдастырушылық-жарлықшы құжатта сәйкес техникалық қызмет көрсетулерін (регламенттерді) жоспа
13. Материалдық-техникалық қызмет көрсетуіне, ҚБЖЖ толтыруына, өз құралдарын тексеруге өтінімдер рәсімін жүзеге асыру
14. Бағынышты пайдаланушылық персоналының қызметін басқару, олармен және еңбек қауіпсіздігі мен қорғауының талаптарына сәйкес орындалатын жұмыстарының орындалуын бақылауға басшылық ету іскерлігі.

Б і л і м і :

1. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Республикасының Заңының 3
2. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сондай-ақ оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар жасауы асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым № 838 Қаулы
3. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қызмет саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағында сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешенін құру және пайдалану (қолдану) қағидалық
4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қызмет саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ғарыш объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидалық
5. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материал
6. Арнайы және анықтамалық әдебиетінде, жұмыс нұсқамаларында қолданылатын терминология
7. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттар мен техникалық талаптар
8. Магистр (бакалавриаттың игерілген бағдарламасы негізінде), ЗҒТ бұйым мен ЖҒИ объектілерін пайдаланудың практикалық тәжірибесі
9. ЖҒИ, ЗҒТ техникалық және технологиялық жүйелерінің пайдалану ұйымдастырудың құрылымын, құрама бөліктерінің, жүйелердің, ке

	<p>объектілерінің өзара әрекеттесу принциптерін</p> <p>10. ЖҒИ құрамында қауіпті өндірістік объектілерін (ӨҚО) қауіпсіз пайдала ұйымдастырудың негіздерін білу.</p>
<p>2-еңбек функциясы</p> <p>Бағынышты пайдаланушылық персоналын (ПжәнеІ санаттағы инженерлер) дайындауды ұйымдастыру және бақылау. Өзара әрекеттесуді жоспарлау мен ұйымдастыру және ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінің ұйымдар-әзірлеушілерімен және ұйымдар-өндірушілерімен рекламациялық жұмыстарын жүргізу барысында өзара әрекеттесуі, пысықтау (жетілдіруді), сынақтарды жүргізу.</p> <p>Кәсіпорындар-әзірлеушілермен, даярлаушылармен, сондай-ақ мамандандырылған ұйымдармен авторлық және техникалық қадағалау бағыты бойынша өзара әрекеттесу. Өнеркәсіптің ұйымдастырушыларымен орындалатын жұмыстарды бақылау.</p>	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <p>. Сынақтар нәтижелерін талдау және сынақтар нәтижелері бойынша шеші дайындау .</p> <p>2. Техникалық диагностикалау және ресурстың тағайындалған көрсеткіш ұзарту бойынша жұмыстарды жоспарлау және ұйымдас</p> <p>3. ЖҒИ, ЗҒИ объектілерінің техникалық және технологиялық жүйел пайдалану және сынақ</p> <p>4. Жоғарыда сипатталған жұмыстарды орындайтын қызметкерлерді ұйымдас және басшылық</p> <p>5. Есептік техникалық материалдарын, соның ішінде СБШ шарттары бойы қабылдау .</p> <p>6. Бағдарламалықкәдістемелік құжаттарының орындалуын келісу және ұйымдастыру .</p> <p>7. Сынақтар нәтижелерін талдау және сынақ нәтижелері бойынша шеші жобаларын дайын</p> <p>8. Пайдаланушы, есептік құжаттамасын және қызметтік хат алмасуларын жү</p> <p>9. Қызмет жұмысы кезінде нормативтік құжаттарды бағыттау және қол практикалық дағдыл</p> <p>10. Практикалық қызметтік жұмыс барысында алған білімдер мен дағдыл қолдана бі</p> <p>11. Өзінің қызметтік уақытын дұрыс жоспарлау және ұйымдастыра</p> <p>12. Ауыр өндірістік жағдайда дұрыс әрекет ете</p> <p>13. ЖҒИ және ЗҒТ объектілерінде практикалық дағды</p> <p>14. Техникалық шешімдерін, техникалық тапсырмаларды рәсімдеу, техник хат алмасуларды жүргізу. Шеткі ұйымдармен орындалған жұмыстар нәтижелері бойынша актілерді (техникалық құжаттарды) рәсімдеу және к</p> <p>15. Жалпы объектілік міндеттерін шешу барысында пайдаланылатын ұйы шектес бөлімшелерімен өзара әрекеттесу барысында кешенді талдау е</p> <p>16. Шарттар, ТКЖ бойынша есептік материалдары бойынша техникалық ес материалдарын қабылдау. Ескертулер мен ұсыныстарды талдау, рәс</p> <p>17. ЖҒИ объектілерін және ЗҒТ пайдаланудың басқару жүйесін жетіл бойынша ұсыныстарды әзірлеу (өз қызметі бағытына сә</p> <p>18. Өз қызметінің бағыты бойынша ұйымдастырушылық-басқарушы құжатт жұмыс берушінің жергілікті актілерінің жобаларын әзірлеу, келісуге ұсыну.</p> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. ЖҒИ, ЗҒТ техникалық және технологиялық жүйелерінің құрылым агрегаттарының, жүйелерінің, құрама бөліктерінің, кешен объектілерінің әрекеттесу, пайдалануды ұйымдастырудың принциптерін</p> <p>2. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материал</p> <p>3. Арнайы және анықтамалық әдебиетінде, жұмыс нұсқамаларында қолданы терминология .</p> <p>4. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттар мен техник т а л а п т а р .</p> <p>5. Магистр (бакалавриаттың игерілген бағдарламасы негізінде), ЗҒТ бұйым мен ЖҒИ объектілерін пайдаланудың практикалық тәжір</p> <p>6. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Р е с п у б л и к а с ы н ы ң 3.</p> <p>7. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сонд оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар ж асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым</p>

	<p style="text-align: center;">№ 8 3 8 Қ а у л ы</p> <p>8. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағы сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешелі құру және пайдалану (қолдану) қағидал:</p> <p>9. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал</p> <p>10. ЖҒИ құрамында қауіпті өндірістік объектілерін (ӨҚО) қауіпсіз пайдала ұйымдастырудың негіздерін білу.</p>
<p>3-еңбек функциясы</p> <p>Жүйелер мен агрегаттардың техникалық куәландыруларын, автономдық және кешенді сынақтарын, жұмыс істеуге тексеруін жүргізуді жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау (тұтастай ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерін қамтиды). Өз қызметі бағытына сәйкес ҚР ғарыш қызметі саласындағы ағымдағы және ұзақ мерзімді бағдарламаларды әзірлеуге және іске асырылуына қатысу, сондай-ақ бағдарламалық-әдістемелік</p>	<p style="text-align: center;">Б і л і к т е р і ж әне д а ғ д ы л</p> <p>1. Жүйелер мен агрегаттардың техникалық куәландыруларын, автономдық кешенді сынақтарын, жұмыс істеуге тексеруін жүргізуді жоспарлау, ұйымда және бақылау (тұтастай ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерін қамтиды).</p> <p>2. ПҚ-ға сәйкес ЗҒТ жүйелері мен агрегаттарын және ЖҒИ объектілерін штаттық жұмыстарына жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау (ЗҒТ ҚБ, ЗҒТ жұмыстарына дайындау).</p> <p>3. ЖҒИ, ЗҒИ объектілерінің техникалық және технологиялық жүйелерін пайдалану және сынақ.</p> <p>4. Жоғарыда сипатталған жұмыстарды орындайтын қызметкерлерді ұйымдастыру және басшылық.</p> <p>5. Есептік техникалық материалдарын, соның ішінде ТКЖ шарттары бойынша қабылдау.</p> <p>6. Бағдарламалық-әдістемелік құжаттарының орындалуын келісу және ұйымдастыру.</p> <p>7. Сынақтар нәтижелерін талдау және сынақ нәтижелері бойынша шешімдерді жобалау және дайындау.</p> <p>8. Пайдаланушы, есептік құжаттамасын және қызметтік хат алмасуларын жүргізу.</p> <p>9. Қызмет жұмысы кезінде нормативтік құжаттарды бағыттау және қолдану практикалық дағдылар.</p> <p>10. Практикалық қызметтік жұмыс барысында алған білімдер мен дағдыларды қолдану білімдерін.</p> <p>11. Өзінің қызметтік уақытын дұрыс жоспарлау және ұйымдастыру.</p> <p>12. Ауыр өндірістік жағдайда дұрыс әрекет ету.</p> <p>13. ЖҒИ және ЗҒТ объектілерінде практикалық дағдыларды қалыптастыру.</p> <p>14. Бекітілген ЗҒТ жүйелері мен агрегаттарында және ЖҒИ объектілерінде штаттық жұмыстарын орындау, бақылау және құжаттық рәсімдерді жүргізу.</p> <p>15. Жүйелер мен агрегаттар жабдықтарының түзу қалпын қалпына келтіру бойынша іске қосудан кейінгі жұмыстарын жоспарлау, ұйымдастыру : дайындауды, орындалуы мен құжаттық рәсімдеуін бақылау (тұтастай : объектілері мен ЗҒТ объектілерін қамтиды).</p> <p style="text-align: center;">Б і л і м і :</p> <p>1. Бекітілген ЗҒТ жүйелері мен агрегаттарында және ЖҒИ объектілерінде штаттық жұмыстар негіздерін білу.</p> <p>2. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 3-бабының 3-тармағының 3-пункті.</p> <p>3. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сондай-ақ оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар жоспарлау және асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағидалары туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусымдағы № 838 Қ а у л ы</p>

құжаттарын әзірлеуге, келісуге және ұйымдастыруға қатысу.	<p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағы сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешені құру және пайдалану (қолдану) қағидал:</p> <p>5. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал</p> <p>6. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материалдар, жұмыста орындаудың негізгі әдіс</p> <p>7. Арнайы және анықтамалық әдебиетінде, жұмыс нұсқамаларында қолданы терминология .</p> <p>8. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттар мен техника талаптар .</p> <p>9. Магистр (бакалавриаттың игерілген бағдарламасы негізінде), ЗҒТ бұйым мен ЖҒИ объектілерін пайдаланудың практикалық тәжір</p> <p>10. Пайдаланушы ұйым мен сала масштабында персоналды жоспарлы оң дайындау) жүйесінде алған білім</p> <p>11. ЖҒИ, ЗҒТ техникалық және технологиялық жүйелерінің құрылыс агрегаттарының, жүйелерінің, құрама бөліктерінің, кешен объектілерінің әрекеттесу, пайдалануды ұйымдастырудың принциптерін</p> <p>12. ЖҒИ құрамында қауіпті өндірістік объектілерін (ӨҚО) қауіпсіз пайдалану ұйымдастырудың негіздерін</p> <p>13. Материалдық-техникалық қызмет көрсетуіне, ҚБҚЖ толтыруына, өз құралдарын тексеруге өтінімдер ресімдеу негіздерін білу.</p>		
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	<p>Кәсіпорынның корпоративтік мәдениетіне қалыптас Жұмысты орындауға жеке жауапкерш Командалық жұмысты қалыптас Коммуникабельділік . Ұйымшылдық . Тәртіптілік . Өзін-өзі бақы Орындаушылық, талдау қабілеттілік Белсенділік . Жауапкершілік . Командада жұмыс жасау.</p>		
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	1229	Бас инженер (өзге салаларда)	
«Бас инженер (өзге салаларда)» кәсібінің карточкасы			
Кәсіп коды	1229		
Кәсіп атауы	Бас инженер (өзге салаларда)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7		
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз		
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі біліктілікті арттыру курстары.		
	<p>Біліктері және дағдыл</p> <p>1. ЗҒТ, ЖҒИ объектілерінің техникалық және технологиялық жүйелер пайдалану және сынақтауды ұйымдас</p> <p>2. ТКЖ шарттары бойынша есептік техникалық материалдарын қаб</p>		

1-еңбек функциясы

ЖҒИ мен ЗҒТ объектілерінің дұрыс техникалық күйін қолдауды жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау. Бөлімшенің жүйелері мен агрегаттарын түзу техникалық қалпында ұстауды жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау, ПҚ ұйымдастырушылық-жарлықшы құжаттарына сәйкес техникалық қызмет көрсетулерін (регламенттерді) жоспарлау. Сондай-ақ құрылымның пайдаланушылық персоналын (объектіні) дайындауды ұйымдастыру және бақылау.

3. Бағдарламалық-әдістемелік құжаттарының орындалуын келісу жүйесін ұйымдастыру.
4. Сынақ нәтижелерін талдау және сынақ нәтижелерін жалп
5. Өнеркәсіптік (технологиялық, пайдалану) процесстерді орындау оңтайландыру.
6. Ғарыш қызметі саласында ағымдағы және ұзақ мерзімді бағдарламалар әзірлеуге және іске асыруға қатынасу.
7. Ғарыш жүйелері мен кешендерін құру бойынша тәжірибе-конструктивтік жұмыстарға қатынасу.
8. Сынақ қызметі мәселелерін шешуде жүйелік ыңғай ұйымдастыра
9. ҒЗК объектілерін өндіруді (қолдануды) пайданатын бөлімшелерді басқару дағдылары.
10. ПҚ-ға, ұйымдастырушылық-басқарушы және нормативтік құжаттарына сәйкес штаттық ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерін пайдалану бойынша құрылым (құрылымдардың, объектінің тұтасымен) қызметін жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау.
11. Материалдық-техникалық қамтамасыз ету, ҚБКЖ толтыруын қамтамасыз ету ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінің өлшеу құралдарын тегістеу.
12. Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарына сәйкес, ПҚ қарастырылған жұмыс орындарын ұйымдастыруды бақылау.
13. Құрылымның пайдаланушылық персоналын (объектілерін) дайындауды ұйымдастыру және бақылау.
14. Құрылым (объектінің) персоналының бекітілген техникада өзіндік жұмыс рұқсатнамасын дайындауды және комиссиялық жүзеге асыруды ұйымдастыру.
15. Құрылымның (объектінің) персоналымен ПҚға, қауіпсіздік, еңбекті қорғау және нормативтік құжаттарына сәйкес жұмыстарын орындауды қамтамасыз ету.
16. Құрылымның (объектінің) жұмыс орындарына аттестаттау өткізуді ұйымдастыру және қамтамасыз ету.

Б і л і м і :

1. Конструкция, іс-қимыл қағидаттары, ҒЗТ және ЖҒИ объектілерін пайдалану және сынауды ұйымдастыру, технологиялық процесстердің физикалық негізін бойынша ғарыш қызметінің аясындағы кәсіптік қызметін ұйымдастырудың негіздерін
2. ЖҒИ құрамында қауіпті өндірістік объектілерін (ӨҚО) қауіпсіз пайдалану ұйымдастырудың негіздерін
3. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 3-бабы
4. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сондай-ақ оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар жоспарлау және асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида және бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусымның 838 Қаулы
5. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағынан ұшыратын сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қолдану) қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешендерін құру және пайдалану (қолдану) қағидаларын» Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусымның 838 Қаулы
6. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ғарыш объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидаларын» Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусымның 838 Қаулы
7. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материал
8. Жұмыстарды орындаудың негізгі әдістері, арнайы және анықтамалық әдебиетінде, жұмыс нұсқамаларында қолданылатын терминология

	<p>9. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттары мен техникалық талаптары.</p> <p>10. Өндірісті (пайдалануды) басқарудың теориясы мен практикасы</p> <p>11. Басқарушылық қызметі қағидаттарының теориясы мен практикасы</p> <p>12. Пайдалану жабдығы қолданысының физикалық негіздері мен қағидаттары</p> <p>13. Қауіпті өндірістік объектілері мен еңбекті қорғаудың қауіпсіз пайдалану ұйымдастыру тәртібін</p> <p>14. Өндірістік (басқарушылық) қызметінің экономикалық негіздерін</p> <p>15. ЖҒИ және ЗҒТ объектілерінің бекітілген жүйелер мен агрегаттарын штаттық жұмыстарының негіздері.</p>
<p>2-еңбек функциясы</p> <p>ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінің әзірлеуші-ұйымдар және өндіруші-ұйымдармен жарнамалық жұмыстарын жүргізу барысын жоспарлау және өзара әрекеттесу, бөлімшеге бекітілген жабдықтарда пысықтау (жетілдіруді), сынақтарды жүргізу. Әзірлеуші-кәсіпорындармен, даярлаушылармен, сондай-ақ мамандандырылған ұйымдармен авторлық және техникалық қадағалау бағыты бойынша өзара әрекеттесу. Өнеркәсіптік ұйымдар орындайтын жұмыстарды ұйымдастыру.</p>	<p>Біліктері және дағдылары</p> <p>1. ЗҒТ, ЖҒИ объектілерінің техникалық және технологиялық жүйелер тәжірибелі пайдалану және сынақтауды ұйымдастыру</p> <p>2. ЗҒТ, ЖҒИ объектілері, ҒЗК құрама бөліктерін пайдалану және сынақтау</p> <p>3. ТКЖ шарттары бойынша есептік материалдарды қабылдау</p> <p>4. Бағдарламалық-әдістемелік құжаттарының орындалуын келісу және ұйымдастыру</p> <p>4. Сынақ нәтижелерін талдау және сынақ нәтижелерін жалпылау</p> <p>6. Өндірістік (технологиялық, пайдаланушылық) процестерінің орындалуын бақылау</p> <p>7. Ғарыш қызметі саласында ағымдағы және ұзақ мерзімді бағдарламаларды әзірлеуге және іске асыруға қатысу</p> <p>8. Ғарыштық жүйелері мен кешендерін құру бойынша тәжірибелі инженерлік жұмыстарына қатысу</p> <p>9. Сынақ қызметі мәселелерін шешуде жүйелік ыңғай ұйымдастыра алу</p> <p>10. ҒЗК объектілерін өндіруді (қолдануды) пайдаланатын бөлімшелерді бақылау</p> <p>11. Сынақтау және пайдалануға енгізу жөніндегі комиссиясына қатысу. Сынақ нәтижелері бойынша шешімдер жобаларын жасау</p> <p>12. Техникалық шешімдерді, техникалық тапсырмаларды рәсімдеу, алмасуларды келісу. Шеткі ұйымдармен орындалған жұмыстардың нәтижелерін бойынша актілерді (техникалық құжаттарды) жүргізу және келіссөздер жүргізу</p> <p>13. Ұйымның және/немесе шеткі ұйымдардың шектес бөлімшелерімен (объектілерімен) өзара әрекеттесуін қамтамасыз ету.</p> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңы 3.</p> <p>2. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сондай-ақ оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар жасау асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағидаттары бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусымдағы № 838 Қ а у л ы</p> <p>3. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қолдану) қағидаттары туралы» Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешендерін құру және пайдалану (қолдану) қағидаттары</p> <p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ғарыш объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидаттары</p>

	<p>5. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материал</p> <p>6. Арнайы және анықтамалық әдебиетінде қолданылатын термино.</p> <p>7. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттары мен техникалық талаптары.</p> <p>8. Өндірісті (пайдалануды) басқарудың теориясы мен практикасы</p> <p>9. Басқарушылық қызметі қағидаттарының теориясы мен практикасы</p> <p>10. Пайдалану жабдығы қолданысының физикалық негіздері мен қағидаттары</p> <p>11. Қауіпті өндірістік объектілері мен еңбекті қорғаудың қауіпсіз пайдалану ұйымдастыру тәртібін</p> <p>12. Өндірістік (басқарушылық) қызметінің экономикалық негіздерін</p> <p>13. Бөлімшелер/кәсіпорындар масштабында ҒЗТ және ЖҒИ объектілерін пайдалану және сынауды ұйымдастыру бойынша нормативтік құжаттардың талаптарын білу.</p>
<p>3-еңбек функциясы</p> <p>Шарттар бойынша техникалық есептік материалдарды, ТКЖ бойынша есептік материалдарды қабылдауды ұйымдастыру. Жоғарғы басшылыққа, Ескертулер мен ұсыныстарды талдау, жинақтау, шешімді қалыптастыру. Өз қызметінің бағыты бойынша ұйымдастырушылық-басқарушы құжаттары мен жұмыс берушінің жергілікті актілерінің жобаларын әзірлеу, келісуге ұсыну.</p>	<p>Біліктері және дағдылары</p> <p>1. Бағдарламалық-әдістемелік құжаттарының орындалуын келісу және ұйымдастыру.</p> <p>2. ҒЗТ, ЖҒИ объектілері, ҒЗК құрама бөліктерін пайдалану және сынақтан басқару.</p> <p>3. ТКЖ шарттары бойынша есептік материалдарын қабылдау</p> <p>4. Сынақ нәтижелерін талдау және сынақ нәтижелерін жалпылау</p> <p>5. Өндірістік (технологиялық, пайдаланушылық) процестерінің орындалу нәтижелерін талдау</p> <p>6. Ғарыш қызметі саласында ағымдағы және ұзақ мерзімді бағдарламалар әзірлеуге және іске асыруға қатынасу</p> <p>7. Ғарыштық жүйелері мен кешендерін құру бойынша тәжірибелік-конструктивтік жұмыстарына қатынасу</p> <p>8. Сынақ қызметі мәселелерін шешуде жүйелік ыңғай ұйымдастыру</p> <p>9. ҒЗК объектілерін өндіруді (қолдануды) пайдаланатын бөлімшелерді басқару</p> <p>10. ЖҒИ объектілері мен ҒЗТ-ны пайдаланудың басқару жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар беру (өз қызметі бағытына сәйкес).</p> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. Конструкция, іс-қимыл қағидаттары, ҒЗТ және ЖҒИ объектілерін пайдалану және сынауды ұйымдастыру, технологиялық процестердің физикалық негіздерін бойынша ғарыш қызметінің аясындағы кәсіптік талаптар</p> <p>2. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 3-бабы</p> <p>3. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сондай-ақ оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар жағынан асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағидаттары бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым айының 838 Қаулысының № 838 Қаулысы</p> <p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру және пайдалану (қолдану) қағидаттары бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым айының 838 Қаулысының № 838 Қаулысы</p> <p>5. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қызметі саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ғарыш объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидаттары бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым айының 838 Қаулысының № 838 Қаулысы</p> <p>6. Жұмыс тақырыбы бойынша анықтамалық материал</p>

	<p>7. Арнайы және анықтамалық әдебиетінде қолданылатын терминология</p> <p>8. Қызмет бағыты бойынша қолданыстағы салалық стандарттары мен талаптары.</p> <p>9. Өндірісті (пайдалануды) басқарудың теориясы мен практика</p> <p>10. Басқарушылық қызметінің теориясы мен практика</p> <p>11. Пайдалану жабдығы қолданысының физикалық негіздері мен қағидат білілуі.</p> <p>12. Қауіпті өндірістік объектілері мен еңбекті қорғаудың қауіпсіз пайдалану ұйымдастыру тәртібін</p> <p>13. Өндірістік (басқарушылық) қызметінің экономикалық негіздерін</p> <p>14. Бөлімшелер, кәсіпорындар, ҒЗК жұмысы технологиялары масштабы бекітілген жабдықтар жұмыс істеу және өзара әрекеттесу физикалық қағидат білуі.</p>	
Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар	<p>Аналитикалық қабілеттілік</p> <p>Белсенділік.</p> <p>Корпоративтік көшбасшы</p> <p>Командада жұмыс жа</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыра</p> <p>Стратегиялық ой</p> <p>Стратегиялық жоспар</p> <p>Бөлімшеде тәртіптің сақталуын қамтамасыз ете</p> <p>Басқарушылық қабілеттілік</p> <p>Тиімді коммуникация.</p>	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс	1210	Бас конструктор
«Бас конструктор» кәсібінің карточкасы		
Кәсіп коды	1210	
Кәсіп атауы	Бас конструктор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	8	
БА бойынша біліктілік деңгейі	санатсыз	
Кәсіби білім деңгейі	Жоғары білім, практикалық тәжірибе. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім практикалық тәжірибе. Біліктілікті арттыру курстары.	
	<p>Біліктері және дағдыл</p> <p>1. Сынақтар нәтижелері бойынша шешімдер қабылдау</p> <p>2. Кәсіпорынның (ҒЗК, ЖҒИ объектісінің) даму стратегиясын анықтау, күнделікті, ғылыми процестерін басқару</p> <p>3. Шектес кәсіпорындармен және кооперация кәсіпорындары және саланың дамуына ұйымдармен өзара әрекеттесу</p> <p>4. ЖҒИ, ЗҒТ (ҒЗК тұтасымен, СК, ТК, ҚББ) объектілерін пайдалану сынақтауын ұйымдастыру</p> <p>5. Қазақстан Республикасының ғарыш қызметі саласындағы ағымдағы және мерзімді бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға қатысу</p> <p>6. Ғарыш жүйелері мен кешендерін құру бойынша тәжірибе конструктор жұмыстарын жоспарлау және ұйымдастыру</p> <p>7. Кәсіпорынның техникалық саясатын және оны іске асыруын анықтау</p> <p>8. ЖҒИ объектілерін және ЗҒТ түзу техникалық қалпында ұстауды бақылау</p> <p>9. ҒЗК (ЖҒИ объектілерін) ғарыш аппараттарын жіберуді қамтамасыз бойынша штаттық жұмыстарын өткізуге дайындауды жоспарлау</p> <p>10. Ұйымды білікті мамандармен қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдау іскерлігі.</p>	

<p>1-еңбек функциясы</p> <p>П Қ - ғ а , ұйымдастырушылық басқарушы және нормативтік құжаттарына сәйкес ЗҒТ-ны және ЖҒИ объектілерін пайдалану және сынау бойынша кәсіпорынның (ЖҒИ ірі объектісінің, соның ішінде қауіпті өндірістік объектілерінің) өндірістік, шаруашылық және қаржылық-экономикалық қызметін басқару.</p>	<p>Б і л і м і :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сала масштабында ҒЗТ өнімдерін және ЖҒИ объектілерін пайдалану сынауды ұйымдастыру бойынша нормативтік құжаттарды 2. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Р е с п у б л и к а с ы н ы ң 3. 3. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сонд оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар ж асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым № 8 3 8 Қ а у л ы 4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағи сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешені құру және пайдалану (қолдану) қағидал: 5. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал 6. Ғарыш саласында және анықтамалық әдебиетінде қолданылатын термино. 7. Қолданыстағы салалық стандарттары, қызмет бағыты бойынша техник регламенттері мен техникалық жағдай. 8. Ұйымды (кәсіпорынды) басқару теориясы мен практи 9. Басқарушылық қызметінің теориясы мен практи 10. Қауіпті өндірістік объектілері мен еңбекті қорғаудың қауіпсіз пайдала ұйымдастыру тәртібін (11. Экономикалық қызметінің теориясы мен практи 12. Маман (бакалавр, магистр, PhD докторы), жоғары (толық) білімінің игер бағдарламасы негізінде.
<p>2-еңбек функциясы</p> <p>Автономдық (кешенді) сынақтар, ҒЗК (ЗҒТ, ЖҒИ) объектілерін</p>	<p>Б і л і к т е р і және дағдыл</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмір сүру және денсаулық үшін қауіпсіз және қолайлы еңбек жағдайын бойынша шаралар қолдану және қамтамасыз 2. Сынақтар нәтижелері бойынша шешімдер қабы 3. Кәсіпорынның (ҒЗК, ЖҒИ объектісінің) даму стратегиясын анықтау, кү өндірістік, ғылыми процестерін бас 4. Шектес кәсіпорындармен және кооперация кәсіпорындары және саланың да ұйымдармен өзара әрекет 5. ЖҒИ, ЗҒТ (ҒЗК тұтасымен, СК, ТК, ҚББ) объектілерін пайдалану сынақтауын ұйымдаст 6. Қазақстан Республикасының ғарыш қызметі саласындағы ағымдағы және мерзімді бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға қа 7. Ғарыш жүйелері мен кешендерін құру бойынша тәжірибелік-конструкто жұмыстарын жоспарлау және ұйымдас 8. ҒЗК (ЖҒИ объектісімен) ұсынылатын қызмет көрсетулердің тапсы берушілермен өзара әрекеттесе білу. <p>Б і л і м і :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҒЗК технологиялық жұмыс масштабында бекітілген жабдықтардың ж істеуі және әрекеттесуі физикалық қағидаттарын 2. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Р е с п у б л и к а с ы н ы ң 3. 3. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сонд оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар ж асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида

<p>пайдалануға қабылдау және енгізу бойынша комиссиясын басқарады (қатысады). Сондай-ақ пайдалану және сынақтау кәсіпорындарын ҒЗК (ЖҒИ объектісін) дамытудың стратегиялық бағыттары бойынша ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінің әзірлеуші-ұйымы және өндіруші-ұйымымен өзара әрекеттесу.</p>	<p>бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым № 838 Қ а у л ы</p> <p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағы сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол, қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешеі құру және пайдалану (қолдану) қағидал:</p> <p>5. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал</p> <p>6. Ғарыш саласында және анықтамалық әдебиетінде қолданылатын термино.</p> <p>7. Қолданыстағы салалық стандарттары, қызмет бағыты бойынша техник регламенттері мен техникалық жағдай.</p> <p>8. Ұйымды (кәсіпорында) басқару теориясы мен практи</p> <p>9. Басқарушылық қызметінің теориясы мени практи</p> <p>10. Қауіпті өндірістік объектілері мен еңбекті қорғаудың қауіпсіз пайдала ұйымдастыру тәртібін (</p> <p>11. Экономикалық қызметінің теориясы мен практи</p> <p>12. Маман (бакалавр, магистр, PhD докторы), жоғары (толық) білімінің игер бағдарламасы негізі</p> <p>13. Ғарыш саласы қызметінде және ұқсас салада кәсіптік білім мен тәжі синтезі.</p>
<p>3-еңбек функциясы</p> <p>Өз қызметі бағытына сәйкес Қазақстан Республикасының ғарыш қызметі саласындағы ағымдағы және ұзақ мерзімді бағдарламаларды жоспарлауға, әзірлеуге және іске асыруға қатысу. Кәсіпорынның/ұйымның даму жоспарларын бекіту. ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінің арнаулы тиімді пайдалануға бағытталған ұйымдастырушылық-басқарушы</p>	<p>Біліктері және дағдыл</p> <p>1. ЖҒИ объектілері мен ЗҒТ объектілерінің бәсекелес сипаттамаларын арт жетілдіру бағыттарын аны</p> <p>2. Сынақтар нәтижелері бойынша шешімдер қабы</p> <p>3. Кәсіпорынның (ҒЗК, ЖҒИ объектісінің) даму стратегиясын анықтау, кү өндірістік, ғылыми процестерін бас</p> <p>4. Шектес кәсіпорындармен және кооперация кәсіпорындары және саланың да ұйымдармен өзара әрекет</p> <p>5. ЖҒИ, ЗҒТ (ҒЗК тұтасымен, СК, ТК, ҚББ) объектілерін пайдалану сынақтауын ұйымдаст</p> <p>6. Қазақстан Республикасының ғарыш қызметі саласындағы ағымдағы және мерзімді бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға қа</p> <p>7. Ғарыш жүйелері мен кешендерін құру бойынша тәжірибеконструкто жұмыстарын жоспарлау және ұйымдас</p> <p>8. ЖҒИ мен ЗҒТ объектілерінің арнаулы тиімді пайдалануға бағытта ұйымдастырушылық-басқарушы құжаттары мен жұмыс берушінің жергі актілерінің жобаларын әзірлеуді басқару.</p> <p>Б і л і м і :</p> <p>1. Қызметте кооперативті жүйелерді құру мен өзара әрекеттестіру қабілеті макроэкономикалық пен макроәлеуметтік жүйелерді басқару әдісна</p> <p>2. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақ Р е с п у б л и к а с ы н ы ң 3.</p> <p>3. «Қазақстан Республикасының аумағынан ғарыш объектілерін ұшыру, сонд оны одан тыс жерлерде ғарыш қызметіне қазақстандық қатысушылар ж асыратын жағдайда ұшыру туралы шешімдерді келісу және қабылдау қағида бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 26 маусым № 838 Қ а у л ы</p> <p>4. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Қазақстан Республикасының аумағы</p>

<p>құжаттары мен жұмыс берушінің жергілікті актілерінің жобаларын әзірледі басқару.</p>	<p>сондай-ақ ғарыш кеңістігінде ғарыш жүйелерін құру және пайдалану (қол қағидаларын, Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешеі құру және пайдалану (қолдану) қағидал; 5. «Ғарыш қызметі туралы» 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республи Заңының 9-бабы 1-тармағының 24) тармақшасына сәйкес ғарыш қыз саласындағы уәкілетті орган бекітетін «Пайдаланудан шығарылған ға объектілері мен техникалық құралдарды кәдеге жарату қағидал 6. Ғарыш саласында және анықтамалық әдебиетінде қолданылатын термино. 7. Қолданыстағы салалық стандарттары, қызмет бағыты бойынша техник регламенттері мен техникалық жағдай. 8. Ұйымды (кәсіпорында) басқару теориясы мен практи 9. Басқарушылық қызметінің теориясы мени практи 10. Қауіпті өндірістік объектілері мен еңбекті қорғаудың қауіпсіз пайдала ұйымдастыру тәртібін (11. Экономикалық қызметінің теориясы мен практи 12. Маман (бакалавр, магистр, PhD докторы), жоғары (толық) білімінің игер бағдарламасы негізі 13. Өндірістік қызметтің экономикалық негіздерін білу және персоналды бас Ақпаратты талдау әдісі.</p>
<p>Жеке құзыреттілікке қойылатын талаптар</p>	<p>Аналитикалық кабілеттілік Белсенділік . Корпоративтік көшбасшы Командада жұмыс жа Өзін-өзі ұйымдастыра (Стратегиялық ой Стратегиялық жоспар Бөлімшеде тәртіптің сақталуын қамтамасыз ете Басқарушылық кабілеттілік Тиімді коммуникация.</p>
<p>СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланыс</p>	<p>-</p>
<p>Кәсіпби стандарттың техникалық мәліметі</p>	
<p>Әзірлеген</p>	<p>«Бәйтерек» Қазақстан-Ресей бірлескен кәсіпорны» акционерлік қоғамы</p>
<p>Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы</p>	<p>1 нұсқа, 2014 жыл</p>
<p>Қайта қараудың болжалды күні</p>	<p>2017 жыл</p>